

SLOVENE

Inserati:
Enostolna petlistrva (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnosti
objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izven nedej in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 25.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno 25.—
za ostalo inozemstvo 35.—

V upravnistvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
za pošiljanje na dom 20 v, na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rekopisni se ne vračajo; neuradni pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upravnistkega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Od dela do dela.

Iz liberalnega tabora zopet močno diši; vsi kvantači, ki so odnekaj uživali čast biti prvi v »narodnonapredni« stran-ki, so na vrhu, v Šiški in Gradcu se od-stavljajo deželni glavarji, »Narodni Dnev-nik« dela propagando za antiklerikalizem in taji, užgan po Macharjevih pesmih, Kris-tusovo božanstvo, »Edinost« pa postavlja oltarje Ferrerju.

»Kulturnega« boja so liberalci takrat najbolj željni, kadar so najbolj pobiti; s tem hočejo dokazati, da so vendarle za nekaj na svetu. V oblikah pa niso novi, to se pravi, da se vedno lažejo, ker je laž njihova mati. Ko smo dr. Tavčarja pošte-no prijeli za neresnico, ni črnil niti be-sedice, da bi se saj izgovarjal, in ostali matadorji liberalne stranke neovirano in neženirano lažejo po različnih shodih da-lje. Eden govori o kranjski deželi, ki da je postala »korito, iz katerega žro klerikalni pujski«, čeprav se ravno liberalnim urad-nikom v sedanjih časih godi na Kranjskem tako dobro, da nikoli tako popreje, — drugi laže ljudem, da je vlada odrekla naši deželi vse podpore za vodovode, in to komaj teden potem, ko se je izvedelo, da bo vlada, kakor je tudi njena krvava dolž-nost, dajala podpore dalje v isti, če ne v večji meri, — tretji trdi, da bodo pri de-želni banki sinekure vkljub temu, da je deželni zbor sklenil, da ne bo plačeval plače članom direktorija in kuratorija; kar se pa uradnikov tiče, to itak vsak vé, da liberalci ne bodo zamudili prilike, da ne bi marljivo pri naših odbornikih pritis-kali kljuke, da se pri tej reči ne bo nanje preveč pozabilo, — četrti upije, kako je deželno gospodarstvo zavoženo, ne ozi-raje se na to, da so finance urejene in po-pravljeno vse to, kar so zanemarili libe-ralci.

Tako plava liberalna stranka nemo-teno dalje v toku, v katerem se je spočela: v laži, bahanju in slepenju. Ohranja se do-sledno v tistih manjvrednih elementih, ki brez tega sploh živeti ne morejo; v tej vrsti se tudi podeduje dalje. Vsak resen povzdig pa, ki ga ta stranka poizkuša, se ji ponesreči, ostala bo med nami le kot vera propalih, ki morajo tudi svojo vero imeti.

Kakšen šum so naši liberalci to leto napravili, ko so Sokoli, ki so dotedaj imeli privilegij za najtrdnjše spanje, zbudeni po Orlih, frčali okoli po Slovenskem! Danes je vse to pepel, učitelji bi radi in se ponekod zelo trudijo, toda material je slab

in čisto degeneriran. Brez vere in idea-lov, pokvarjen in neizšolan životari libe-ralni naraščaj dalje, — kar ga je na kme-tih, je sirov in izvržen iz srede delavnega in poštenega ljudstva.

Nasprotno pa se naša mladina ne-vzdržno razvija dalje in ima zdaj vzgo-jeno elito, ki je pač nihče ne bo mogel do-hiteti. Te dni se vrši v Ljubljani II. mla-deniški tečaj celih štirinajst dni — zbral bo zlasti najmlajše člane naših najmlajših Orlovih odsekov, ki so zdaj zasejali v zadnji kotiček slovenske zemlje in bodo v kratkem dosegli število stotice. Tudi predavatelji spadajo med naše najbolje-še; poleg mladinskih organizatorjev, ki so od početka pri našem delu, smo po-tegnili v svoj krog dr. Mantuanija, prof. Jarca, dr. A. Ušeničnika in dr. Zajca. Prav neprecenljivega pomena bo zlasti to, da bo dr. Mantuani naše mladeniče uve-del v umevanje, kako treba negovati in ohranjati značaj naše domačije, ljudsko umetnost, naroden slog, običaje in kra-jevne lepote. — Odseki po deželi so mar-ljivi kot čebele, okrožja prirejajo sama tečaje in imajo vzgojene svoje govornike in organizatorje, kar je pač največja pri-dobitev, kar si je moremo misliti.

Naša osrednja S. K. S. Z., ki na njej vsi gradimo, postaja čezdalje bolj obširna; včeraj so se voditelji izobraževalnih dru-štev v Ljubljani posvetovali, kako osno-vati dekanjske odbore, da se delo osredo-toči in postane enotno. Predavanja se zelo pogosto vrše in letošnja zimska sezona bo ena najplodovitejših, kar smo jih sploh kdaj imeli. Tudi naše delavstvo ne počiva; ustanovitev »Jugoslovanske strokov-ne zveze«, ki je zelo široko zasnovana, bo epohalnega pomena in vseslovnski de-lavski shod 28. t. m. gotovo manifestacija velike važnosti in dalekosežnosti.

O našem političnem delu bi bilo od-več govoriti. Kako velika je notranja moč našega političnega delovanja, dokazuje v prvi vrsti okolnost, da je načelnik naše stranke obenem načelnik vseslovenske ljudske organizacije, poleg drugih prvoboriteljev slovanstva duša »Slovanske Jednote« in početnik koalicije slovenskih strank, ki so dosedaj bile razcepljene. V zgodovinskem boju med slovanstvom in nemštvom, ki bo življenjskega pomena za našo monarhijo, igra Vseslovnska Ljud-ska Stranka odlično vlogo, kakor bo ta stranka brez dvojbe po dekadenci nem-ške krščansko-socialne stranke prevzela važno vlogo pri nadaljnjem razvoju kato-liškega gibanja v Avstriji. Kako pa smo prvi tudi pri uresničenju ideje jugoslovan-ske vzajemnosti, ki je dozdej bila samo na papirju, to pričajo ravno zadnji dogodki.

Ni zastoj zapisal ugledni poljski meseč-nik »Slovanski Svet« v svoji letošnji šte-vilki listopada, da so Slovenci ravno vsled razumnega dela S. L. S. »najraz-boritejši, najštedljivejši in najresnejši ele-ment med južnimi Slovani in ne bi bilo nič čudnega, če postane vsled tega Slovenija jugoslovanski Piemont«.

To so dejstva, ki nam kažejo le lepšo in gotovo prihodnost, ki jo laži in kleve-tanja nasprotnikov ne bodo mogla zasen-čiti, kakor nas tudi doslej niso spravila s pota treznega delovanja, vršечеge se ne v znamenju kričavosti in omamljanja, marveč v znamenju gesla:

Od dela do dela!

Avstrija in Hrvati.

Dolge tedne že se vleče ogrska kri-za, ki je zadnji čas pogreznila se v moč-virje. Veliko mažarsko ministrstvo je pri koncu s svojimi zvijačami, politična klika je ob ves ugled v deželi; Wekerle, Košut, Apponyi in ostali klikovci razmišljajo pri zeleni mizi o mišljivosti slave in veljave. Edini Justh še sanjari ter kot mažarski don Kišot jezdari svoje kl'use protj Av-striji. Vse kaže, da so mažarski mogotci postali nekoliko skromnejši. Kako so bili užaljeni, kedar so avstrijski krogi poziv-ljali vlado, naj varuje totranske koristi. Danes pa pobiti priznajo, da so običali v zagati, iz katere ne najdejo izhoda.

Sedaj je zopet ugodna prilika, da Av-strija popravi, kar je zamudila in zagržila zadnja desetletja proti Hrvatom. Mero-dajni avstrijski krogi se pogajajo sedaj z mažarskimi politiki o temeljnih vpraša-njih, ki so merodajna za nadaljni razvoj in obstanek habsburške monarhije. Na dnev-nem redu so zopet vprašanja skupne ar-made, skupne banke in carinskega ozem-lja. Mažarska koalicijska vlada je prelo-mila svoj pismeni dogovor s krono. Z novimi koncesijami na troške Avstrije in habsburške monarhije kot velesile se ho-če čim hitreje vzdržati na krmilu. V tem odlo-čilnem trenutku pa pozabljajo avstrijski krogi, da imajo, ako hočejo, mogočnega zaveznika v hrvaškem narodu. Paragraf 4. hrvaško - mažarske nagodbe govori jasno, da so neveljavni vsi taki dogovori med obema državama polovicama, ako so sklenjeni brez hrvaškega sabora.

Ako bi torej danes mogel hrvaški nar-od položiti svoj glas na tehnično, bila bi ogr-ska kriza odmah rešena, a ne po željah mažarskih mogotcev. Ako imamo pred očmi celokupni hrvaški narod, je gotovo v pretežni večini protivnik samostojne

mažarske banke, samostojnega ogrskega carinskega ozemlja in mažarske armade. Vse te mažarske zahteve nasprotujejo koristim in idealom naroda hrvaškega. Tu je torej točka na katero se more Av-strija opreti v boju zoper mažarske sa-mopašne politike. Brez Hrvaške Mažari ne morejo doseči ne svoje banke, ne ar-made in tudi ne samostojnega carinskega ozemlja. Hrvaška kraljevina zapira Maža-rom široko cesto na Balkan in pot do Adrije.

Vse to so že znane in stare stvari. In vendar jih Avstrija prezira. Pred ted-nom je dr. Mile Starčević v dunajskem glasilu krščanskih socialcev merodajnim avstrijskim krogom izpraševal vest ali se zavedajo svoje neveljavnosti do naroda hrvaškega. Avstrija je leta 1867 na milost in nemilost hrvaški narod prepustila mažarski hegemoniji. Tedaj je avstrijska vla-da sklepala pogodbo z Mažari brez Hr-vatov in si odtujila mnogo nekdanjih zve-stih sobojnikov. Dunaj se ne zmenja za Hrvaško, kakor da ni faktor v državi. Ko rešujejo ogrsko krizo, ne vprašajo Hrva-tov, kaj ti sodijo o raznih važnih državnih vprašanjih. Še vedno dunajska gospoda ni prepričana, da so slovanski narodi v obeh državnih polovicah bili in ostali trd-na obramba države in dinastije, ki pa mo-rata tudi vsem marodom nuditi in zasigu-rati popolno ravnopravnost. Ako pa du-najska gospoda žrtvuje hrvaški narod mažarskim nakanam, potem se tudi ne sme hudovati na Hrvate zaradi reške resolu-cije. Mi smo jo takoj obsodili, a jo tudi razumeli. Ta resolucija je bila izraz ogor-čenja in razočaranja nad postopanjem dunajskih vladnih krogov proti Hrvatom.

Brez dvoma pa je še danes večina hrvaškega naroda in njegove intelligence pripravljena navzlic reški resoluciji lo-čiti se od Pešte in Mažarov, ako jim Du-naj priskoči na pomoč ter zagotovi ista prava, ki jih uživajo Mažari nasproti Av-striji. Na drugi strani pa tudi Hrvatje ne morejo pozabiti, da jih je Šmerling leta 1861. vabil na Dunaj in jim v ustavi z dne 26. svečana istega leta priznal iste pravi-ce, kakor Mažarom. Toda tedaj in štiri leta pozneje so Hrvatje izjavili po svojih zastopnikih, da raje ostanejo del ogrske države. Ta nepremišljen korak so mno-gi razsodni Hrvatje pozneje resno obža-lovali. Ni pa še zamujen čas, da se na-paka popravi. V to pa je treba dobre volje na Dunaju in v Zagrebu. Mi Slovenci bi z največjim veseljem pozdravili zblizanje s Hrvati. V korist bi bilo državi, pa tudi jugoslovanski ideji, ki naj se razvija v okviru habsburške monarhije.

LISTEK.

Hrvaška umetniška razstava v Ljubljani.

Razstava hrvaškega umetniškega društva »Medulić«, ki so jo priredili te dni v Jakopičevem salonu, se od sloven-ske bistveno razlikuje. Dočim so Sloven-ci odločni impresionisti, se hrvaški umet-niki bolj približujejo naturalizmu in bodo zato občinstvu tudi veliko bolj razumljivi. V »Medulićevi« razstavi so zastopane skoro vse struje, starejše in moderne, ki kažejo nek umerjeni neimpresionizem.

Razstava je samanasebi raznovrstna in bogata, kar se tiče kakovosti in koli-čine, aranžirna pa se nam ne zdi povsod povsem srečna. Na desni strani od uho-da je oddeljen poseben apartement Marku Rašici, ki ga je sam z eleganco in smotru primerno uredil; drugod pa se opažajo nekatere nedostatkosti. Mali prostor pred veliko dvorano, ki že samnasebi ni preveč pripraven, je kakor iz milosti napolnjen, je Vidovičeve slike se takoj pri uho-du opazijo, kar pa morebiti ni iz namena. Velika dvorana napravi na prvi pogled ugleden vtis, če pa boljše premisliš, bi bila morala najmarkantnejša slika v tej sku-

pini, Račkijeva »Iz pekla«, na vsak način biti nameščena v sredi pod nadsvetlobo; tudi ni prav, da je na uho-du nasprotni steni prevelika praznosta — nameščena je tu le ena vrsta slik — tam pa, kjer se nahaja Tišovova slika, so natrpne naj-slabše stvari brez reda. Na postament Tišovove slike je nekako siromaško vr-žena skulptura, kar ne napravi ugodnega vtisa. Tretja dvorana je dosti dobro opremljena, najboljša mesta so seveda okupirana od slik Vidovića, ki je celo razstavo aranžiral in za več svojih dru-gače dobrih in zelo originalnih stvari pri-hranil najlepši prostor, kjer bi na vsak način moral biti nameščen Rački, kojega slika iz »Dantejevega pekla« se na se-danjem svojem mestu skoroda niti ne vidi.

I.

Na prvem mestu treba imenovati s'o-vitega mojstra Bukovca, ki je začetnik moderne struje na Hrvaškem in je sedaj v Pragi za profesorja. Seveda so ga mlaj-ši, kar se tiče individualnosti, že v mar-sičem nadkrilili; njegovim delom manjka semtertja karakteristike in moči; riše iz-borno, pa sladko, zlasti njegovi portreti so preveč salonski. Njegova tehniška spretnost je seveda malodane nedosegljiva. Njegova najboljša stvar je »Marija« (št. 21), enostavna in okusna v izvedbi, zatem dva portreta njegove soproge (št.

19 in 20); zadnji bo gotovo širšemu ob-činstvu najbolj ugajal.

Vidović je izložil marine, ki so zelo frapantne in upliva o distinguirano, ven-dar pa se zdijo plod rafiniranosti in velike rutine. Vidović je imel bošje stvari v Bel-gradu in Sofiji. Njegova tehnika, s katero hoče pogoditi zračne in svetlobne pojave ter čisto posebne tone, je tupatam ab-surdna. Najboljša je »Tristitia« (št. 160), harmonijska in fina ter kažoča upliv Se-gantinijev, kateremu je Vidović svoj čas sledil in ustvarjal lepa dela. Tudi na tej podobi je nekoliko nemogočnosti, tako na primer odseva v vodi kup sená, ki je mnogo dalji kot hiše, dočim hiše ne. Opo-zarjamo še na »Staro cerkev« (št. 159) in »Ob zori« (št. 157). Nekateri njegovih stvari so nekoliko monotone in nepriaz-ne v tonu.

Naš stari in ljubi znanec, ki se je med Slovencev skoro aklimatiziral, Marko Rašica, je kakor smo že omenili kolek-tivno razstavil. Rašica je mlad, izredno pogumen, se neprestano višje razvija in je po n življenja; hodi vseskozi samsvoj, svoja pota in je gotovo med vsemi najbolj individualen. Silno je raznoličen in mno-gostranski, največja njegova sila pa je »stimmung«. »Vas v Hercegovini« (št. 93) je pravo mo-sirsko delo, krasno v svoji enostavnosti, za tem »Dubrovnik iz viši-ne« (št. 144), bajni »Hram samote« na

Lokrumu (št. 116) in »Motiv z ljubljanskega barja« (št. 110). Na tej sliki bi se mo-rali naši umetniki učiti, kako se kolorit spaja s perspektivo. Kar Rašico pred vse-mi odlikuje, je njegova iskrena prepro-stost in lahkota v izvedbi, kar označuje pravega bogonadarjenega umetnika.

Marinković bo svoj, kadar se bo po-polnoma otresel vpliva Böcklina in Stu-cka. On je vsekakor jak. Zelo je darovit v figuri, čeprav mu črtanje semintje dela nekoliko težav, kakor n. pr. pri »astnem portretu«. Treba mu le nekoliko več ču-stva in finese v koloritu in bodočnost mu je zajamčena. Zelo dober je »Lucifer« (št. 61) — veliko je tu seve efektolovstva — nadalje »Veseli faun«, ki pa preveč na Böcklina spominja. Dobra stvar je tudi »Bohnica«, večše stilizirana in tehnično jaka.

Katunarić, Meneghello - Dinčić in Udović so slabše zastopani. Portret Meneghella, št. 64, je maltretiran v tonu, črtanje je kakor kopija fotografije; zelo se razlikuje od njega portret, št. 66., ki je po naravi. Katunarićeva »Jesen« (št. 37), ne bi bila spadala med Bukovčeve portre-te. Boljša Katunarićeva stvar je »Poletni dan« (št. 38). Vsi trije so pod uplivom Vi-dovića, je Udović kaže, da bi se mogel emancipirati.

Moštra kaže Rački zlasti v motivu »Iz pekla« (št. 89), ki se v svojih mogoč-

Spored predavanj na Mladeniškem tetaju 7.—21. t. m. v Ljubljani.

Dnovi	Dopoldne			Popoldne		
	Predavatelj	Ura	Predmet	Predavatelj	Ura	Predmet
8. nov.: ponedeljek	Dr. A. Ušeničnik	Od 10. ure dalje	Počem se razlikuje krščanski socializem od liberalizma in na kakov socialno demokracijo?	—	—	—
9. nov.: torek	"	"	"	Dr. Pogačnik	4—6	Zadružništvo.
10. nov.: sredo	"	"	"	I. Podlesnik	4—6	Praktično delo v naših društvih.
11. nov.: četrtek	Dr. Zajc	9—11	Zdravje največji zaklad človekov.	F. Terseglav	4—5	Mladinska vzgoja
12. nov.: petek	Dr. Mantuani	9—11 v Rudolfinumu	Kako ohranimo značaj našega domovja? (domača umetnost, narodni slog, noše, običaji, igre, krajevne lepote.)	"	"	"
13. nov.: sobota	Prof. Jarc	9—11	Naša ustava in uprava.	"	"	"
15. nov.: ponedeljek	Dr. A. Ušeničnik	Od 10. ure dalje	Počem se razlikuje krščanski socializem od liberalizma in na kakov socialno demokracijo?	—	—	—
16. nov.: torek	"	"	"	Dr. Pogačnik	4—6	Zadružništvo.
17. nov.: sredo	"	"	"	I. Podlesnik	"	Praktično delo v naših društvih.
18. nov.: četrtek	Dr. Zajc	9—11	Zdravje največji zaklad človekov.	F. Terseglav	4—5	Mladinska vzgoja.
19. nov.: petek	Prof. Jarc	9—11	Naša ustava in uprava.	"	"	"
20. nov.: sobota	Dr. Mantuani	9—11 v Rudolfinumu	Kako ohranimo značaj našega domovja? (domača umetnost, narodni slog, noše, običaji, igre, krajevne lepote.)	"	"	"

Slovensko krščansko-socialno delavstvo!

Zvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva sklicuje spoznanje z načelništvom »Jugoslovanske strokovne zveze«
za nedeljo, dne 28. novembra 1909

VSESLOVENSKI DELAVSKI SHOD!

Sicer je bilo že letos III. vseslovensko delavsko zborovanje, a ker so izjavile naše delavske organizacije željo, naj bi se letos vršilo še eno vseslovensko delavsko zborovanje, ustreza Zvršilni odbor izražati željo. Pri sestavi sporeda se je šlo »Zvršilnemu odboru« pred vsem za to, da seznanj javnost z novo ustanovljeno »Jugoslovansko strokovno zvezo«, sad III. vseslovenskega delavskega shoda. Potrebno je tudi, da se izpremeni organizacija slovenskega krščansko-socialnega delavstva.

Vse naše delavske organizacije pozivamo, naj prično intenzivno agitacijo med

krščansko-socialnim delavstvom za obilno udeležbo pri shodu. Naročamo zato vsem našim organizacijam:

1. Prično naj takoj s podrobno agitacijo za udeležbo IV. vseslovenskega delavskega shoda.

2. Do 15. novembra naj naznani vsaka naša organizacija, koliko vstopnic naj se ji doloži, ker bo vstop dovoljen le proti vstopnicam, ki se bodo glasile na ime vsakega udeleženca.

3. Kjer ni organizacije, naj se vsak, ki se želi shoda udeležiti, obrne na Zvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva in priloži znamko za 1p vinarjev, da se mu doloži vstopnica.

Vsi dopisi glede na shod: »Naša Moč«, Ljubljana.

ZAČASNI SPORED.

A. Cerkveno opravilo za udeležence.
Cerkveno opravilo za udeležence se vrši ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi oo. frančiškanov.

B. Vseslovenski delavski shod.
Prostor: »Union«.
Začetek točno ob 9. dopoldne.

- Konec približno opoldne.
- Poročilo Zvršilnega odbora.
 - O potrebi in pomenu »Jugoslovanske strokovne zveze«.
 - Delavstvo in politika.
 - Delavski tisk.
 - Slovensko krščansko-socialno delavstvo in njegovi nasprotniki.
 - Pravno varstvo in zdravniki.
 - Pravno varstvo in pravniki.
 - Namen J. S. Z.
 - Kaj nudi J. S. Z. (Bolniška, brezposelnost, preseljevalna, popotna, izredna podpora in podpora za slučaj smrti.)
 - J. S. Z. in strokovna društva.
 - Organizacija J. S. Z. (Skupine, plačivnice, okrožja J. S. Z.) in delavski odsek S. K. S. Z.
 - Razprava.

Poslovniki shoda.

- Skliče ga Zvršilni odbor slovenskega krščansko-socialnega delavstva.
- Pristop nanj imajo zgolj osebe, ki se izkažejo z vstopnicami.
- Shod izvoli predsednika, štiri podpredsednike, štiri zapisnikarje. Reditelji

nih črtah in koloritu popolnoma prilaga gigantski Dantejevi pesnitvi. V novejših delih se Rački ne drži te tehnike in je zato nemalokrat žal prehladen in brez potrebne plastike, nekoliko šablonski. Zna biti zelo dekorativan (št. 86), »Nad grobom majke« je ena njegovih boljših stvari. Zelo duhovita in harmonična v barvi, fina, je »Clericus sum« (št. 81). Tudi št. 82, »Pri ognjišču« in 85, »Pri vodnjaku«, ugajata, samo da je pri zadnji dekletov obraz preploščnat. Rizbe so slabše, najboljša je št. 90, »Vragi« iz Danteja.

Krizman je zadnji čas popolnoma opustil slikanje in se posvetil radirungu, kjer je v svojem pravem ambijentu. Razstavil je veliko v tujini in si stekel velik ugled. Ima silno karakteristične stvari, posebno iz Bosne in Dalmatinskega zagorja. Radira momente razne svetlosti in genrea. Kolorirane radirunge so menj dobre, na nekaterih je nekaj absurdnosti. V obče pa je to izhoben grafik.

Tišov je poslal eno veliko sliko — v dimenzijah malo preveč šablonsko — pa izredno dekorativno, k čemur doprinaša tudi okvir.

Razstavili so še F. Jaksic, D. Kokotović, R. Krainer in Mijić tako, kakor jim dopuščajo sile.

II.

Plastika je zelo bogata in raznovrstno zastopana.

V prvi vrsti je tu silni Meštrović, mož svetovnega imena, ki gotovo našega skromnega priznanja skoroda ne rabi, ko ga velika tujina tako visoko proslavlja.

On je pač najizrazitejši zastopnik hrvaške, bolj rečeno, jugoslovanske plastike. Dela prve vrste so »Glava starca« (št. 77), »Študija za kariatido«, »Slepoglasar«, »Spomini« itd. Ena najboljših in najnežnejših stvari je »Deček« (št. 75), iz katerega govori življenje samo.

Za Meštrovićem je Rosandić, tudi krepak talent, zlasti v portretu, oziroma glavah. Zdi se, da upliva na njega Meštrović in Metzner, pa razvil se bo še brezdvobno čisto samosvojsko. Nekoliko presiromašen je v proporcijah, kar se vidi na »Junaku«; glava junakova je prevelika za telo. Isto je glede skulptur »Dar« in »Najlepši dar«. Moje strsko je njegovo delo »Mlad človek« in »Starec«, v katerih je polno vsebine: duše!

Dešković, animalist, je naturalističen, semintja nekoliko preveč maniriran. Lepe stvari so »Azijski Turek«, skulptura s humorjem, potem »Starec« (št. 28), ki nekoliko spominja na Mileta, potem »Prepelica«, itd.

Duković ima en portret, Rendićeva, nestorja hrvaškega kiparstva, »Prestrašena plavalica«, ni dospel.

Slovinci se moremo le radovati, da nam je dana prilika občudovati veliko silo, izvirnost in nadarjenost hrvaških umetnikov, od kojih si je že marsikateri priboril slavo po vsem svetu. Tudi ta razstava je eden tistih pripomočkov, ki nas zamore vednობილ spajati s težnjami in kulturnim razvojem Jugoslovanstva.

Quis.

Boltatu Pepe.

(Naprej.)

»Buh te žiu, Pepe!« puzdravu me je gespud dohtar Ribnikar spudobn in mstisnu roka, ke je prkubacou du mene. »Kuku se pa že kej maš? Toj bk je zdrou, kokr sm vidu in

teb mende tud nč na fali, ke tku dgbr vn videš!»

»Hvala za uprašnje! Men nč na fali, teb pa učaseh kašn kulešček,« zafrknu sm ga jest že za tega vola, ke se zadne čase tku baša, kokr de b mou ceu trebuh iz pametja nabasan. »Nahtermu, če se iz soja pametja skrega, ta jeza škodje, teb pa, kuikr morem pu tojmo trebusčke presodet, tu nč na škodje.«

»Dons s pa nataknen, Pepe. Gvišn sa te moj prijati kej ujezl, de maš zdej tku špičaste besede. No, e putulaž se; est te na um nč jezju in pršou sm te sam prašat, kua kej ti misleš u moj pulitk?»

»Jest nč družga na rečem, kokr tu, de b bli Sluvenci srečn, če b se sam tist u pulitka utikal, ke ja zastopja.«

»Prjatu! Tu je pa že mal preveč! Kdu pa more rečt, de se jest na pulitka na za-

določi sklicatelj pred shodom. Imajo pravico zabraniti vsakemu pristop in dolžnost odstraniti vsakega, ki bi motil zbor. Na shodu ima predsedstvo pravico, da razpolaga z rediteljstvom.

4. Poročevalci se morajo strogo držati po »Zvršilnem odboru« jim nakazane časa in stvari. Predsednik mora pozvati govornika k redu, če se ne drži stvari. Besedo mu mora vzeti, če prekorajči odmerjen mu čas, če postane oseben. Predsedniku se mora na shodu vsakdo brezpogojno pokoriti.

5. Sklepa se z navadno večino glasov. Pri enakem razmerju glasov odloča predsednik.

6. Prvi govori poročevalec od a) do k) sporeda. Sledi razprava. V razpravi sme imeti vsak le enkrat besedo. Koliko časa sme govoriti v razpravi, določa predsednik glede na razpoložljiv čas, ki ima edini brezprizivno pravico tolmačiti poslovnikova določila. Proti predsednikovemu tolmačenju priziv na zbor ni dopusten.

Z Bogom za krščansko delavstvo!

Zvršilni odbor slov. krščansko-socialnega delavstva, dne 3. novembra 1909.

Jožef Gostinčar,
predsednik.

Mihael Moškerc,
podpredsednik.

Zmaga S. L. S. v Šmartnem pri Litiji.

Iz Šmartna pri Litiji: Veliko poročanje je pred nami; gorelo je — namreč pri občinskih volitvah 4. t. m. Pogorela je liberalna stranka; ogenj se je ustavil samo pri Zoretu Ignacij, ki je v prvem volivnem razredu prišel v odbor po mladih žreba in pri enem namestniku, ki ga je tudi žreb rešil. Tri leta je ošabno gospodari maloštevilna liberalna stranka — sedaj se je podrla trdnjava, o kateri so še nedavno pisali: Šmartno je in mora ostati napredno! Zlostno sliko propadajoče liberalne stranke je pokazala volitev prvega razreda; 4 ljudje — pa niti ti ne morejo držati discipline, ampak cepijo glasove. Ali ima taka razpadajoča stranka še kaj pravice do obstanka? Vidi se, da Razboršek in nadučitelj Debelak, ki se posebno trudi za napredno stranko, nista posebno zmogljiva za vodstvo. Za podobčino Šmartno so liberalci napravili resen napad, pa kljub temu je njihov kandidat Robavs dobil le 22 glasov, dasi je sam sebe dvakrat volil; naš kandidat Anton Verbaš, posestnik in kmetovničar, je dobil 69 glasov. Za podobčino Vintarjevec je šla volitev gladko, dasi je par ljudi delalo strastno proti vrlemu Rud. Berčonu iz Javorja, ki je bil enoglasno izvoljen podžupanom. Liberga je volila enoglasno J. Čoparja iz V. Kostrevnice. Tretji razred je oddal 102 glasov, vse za našo listo; drugi razred 46 glasov, vse za naše kandidate. V prvem razredu je bil kratek, pa vroč boj. Oddanih je bilo 16 glasov; naš štiri so dobili po devet glasov, eden 8, ker ni sebe volil. Liberalci so povečini volili sebe, pa kljub temu je končno prišel na površje le eden in sicer po žrebu, Zore Ignacij, katerega obžalujemo, da je nastopil kot nasprotnik ljudstva. Volitev se je vršila od nasprotne strani v znamenju boja zoper dosedanjega župana Leopolda Hostnika in proti njemu so hujskali tudi naše volivce. Pa nič ne pomagalo; Leopold Hostnik je prodril v

stopm, ke je vnder ceu moj želejne ena sama pulitka? Le puglej, kuku lepu naša leberalna pulitka cvete, udkar sm jest cugline u roke uzeu. Nedela za nedela pušlam sofe ldi pu svet, de se kdem prilizujeja in jh ket karfe lueva u naše mreže. Se vede, usj niso glih nafrigan, en sa bi narodn, ket ta druhi, tu je res, sej tu je posusod; zatu pa bi ta narodne pošlem u take kraje in u take štarije, ke se ni za bat, de b im spudletel, če se take naumnast klubasaja, kokr, rečima u Šiška; keg gre pa za leberalna naša pulitka bi trda, ke grem pa ta nar naš sam, de reč spe u vornga spravm in ji dam ta prava farba. Sej veš, de usak ni zatu, pa nej maš tulk titlno.»

»Bi ta narodne soje ldi pošleš u Šiška s reku. Ku kr je men znan, sta b a u Šiška vaša ta prva pulitkarja gespud dohtar Taučar in pa sam iblansk žepan gespud Hribar, in za te dva na uš trdu, de sta ta nar bi narodna toja pumagača. Gespud dohtar Taučar je že s'u zatu ud same pulitke in gespud žepan je že tud u ush šprahah soja pulitka pelu.«

»Gespud dohtar Taučar, prauš, de m narodn? Na bod na tku rmen! Ke dr mu jest preh use puvem, kuku more guvoru tekat še neki skp sprau, drgač ja pa tku pukida, de je za počt. Le spoun se, kuku je blu unkat pr sej deželnga udbora, ke ga je gespud dohtar Lampe nahrulu, za kua pu sojeh shodeh ldi iz neresnica pita, čež take sklepe deželnga udbora zabaula, ke je on zajne ta peru roka uzignu? A t ni gespud dohtar tku naumn udguvuru

prvem razredu, ki so ga imeli liberalci za svojo nedostopno trdnjavo. Seveda so liberalci pripomogli sami veliko k lepemu uspehu naše stranke in vzgledni disciplini pri volitvi, katero je pihal celotni vladni komisar. Ostudni napadi po »Narodu«, piskanje in mazanje hiš ter grožnje in sirovosti o priki mladeniškega sestanka 12. septembra t. l., to je našim možem odprlo oči, da so šli kljub obilnemu delu ob lepem vremenu in kljub temu, da se jim vilnim liberalcem in tistim, ki so sicer hovihi krajevnih potrebah in željah — kot en mož v boji zoper liberalizem, Malošdobri, pa služijo kot pripraga v pogrebnih moglo ustreči z vsemi kandidati po njim liberalnem mrtvaškem vozu pa kliče: Spametujte se in spoštujte krščansko prepričanje našega ljudstva! Med ljudstvom in povečini od ljudstva živite, čemu tedaj ta strastni boj proti krščanskemu ljudstvu? Liberalizma ne boste rešili, sami sebe pa boste polagoma uničili. Torej imejte pamet! V krščanskem smislu napredno in poživljajoče se Šmartno in vrlo krščansko ljudstvo pa naprej za blagor občine in slovenske domovine!

Obrtna sodišča.

A. Ustanovitev.

Z ukazom pravosodnega ministrstva in v sporazumu z ministrstvi za notranje zadeve, trgovino in finance, z dne 15. julija 1909., drž. zak. št. 112, se je odredila ustanovitev obrtnega sodišča v Ljubljani s 1. decembrom 1909., kojega krajevna pristojnost obsega celo okolico c. kr. okrajnega sodišča in kojega pristojnost se nanaša na vsa v okolju obrtnega sodišča se nahajajoča podjetja izveniš železnice.

C. kr. deželna vlada kranjska je potem na podlagi naročila c. kr. justičnega ministrstva razpisala volitve za obrtno sodišče, ki se imajo vršiti v prvi polovici meseca novembra t. l. Obenem je deželna vlada svojemu prvemu razglasu pridelala tudi nekako pojasnilo o obrtnem sodišču, o njegovi sestavi in o predpripravi za volitve v obrtno sodišče. Župani samj pa so tudi dobili posebna navodila, da so sestavili volivne imenike. Volivni imeniki, kakor tudi reklamacijska doba je že končana in volitve se bodo vršile v nedeljo 14. t. m. za delojemalce in 16. t. m. za delodajalce.

Zato ne bo odveč, ako si ogledamo sestavo obrtnih sodišč, — ker pri nas bo s 1. decembrom t. l. stopila že v veljavo ustanovitev obrtnega sodišča v Ljubljani.

B. Sestava obrtnega sodišča.

Obrtno sodišče je posebno stanovsko-interesno zastopstvo ali naprava, ki je ustanovljena nalašč zato, da sodi in razsoja o pravnih sporih, ki nastanejo med delodajalci in delojemalci, t. j. med obrtniki, trgovci in velikimi podjetniki na eni strani in med njih uslužbenci (delavci) na drugi strani.

Iz koliko članov — prisodnikov in njih namestnikov bo obstojalo ljubljansko obrtno sodišče? Novo celotno obrtno sodišče bo po § 4. ministrske odredbe sestojalo skupno iz 48 prisodnikov, iz 28 namestnikov, in iz 12 prisodnikov za vzklicno sodišče v obrtno — spornih zadevah. Vse obrtno — trgovske stroke so razdeljene v tri skupine in sicer I. skupina velikih obratov, II. skupina malih obratov in III. skupina trgovskih obratov.

Prva skupina t. j. vsi veliki obrati bo imela 16 prisodnikov, 8 namestnikov obrtnega sodišča in 4 prisodnike vzklicnega sodišča.

Druga skupina t. j. vsi mali obrati, bo štela 20 prisodnikov, 12 na-

mestnikov obrtnega sodišča in 4 prisodnike vzklicnega sodišča.

Tretja skupina t. j. vsi trgovinski obrati šteje 12 prisodnikov, 8 namestnikov obrtnega sodišča in 4 prisodnike vzklicnega sodišča.

V vsaki skupini voli volivni razred podjetnikov polovico prisodnikov oziroma namestnikov obrtnega sodišča, kakor tudi polovico vzklicnega sodišča, drugo polovico pa voli volivni razred delavcev. N. pr. II. skupina t. j. skupina malih obrtnikov. Tukaj volijo obrtniki deset prisodnikov, 6 namestnikov v obrtno sodišče in 2 prisodnika v vzklicno sodišče. Pomočniki t. j. delavci pa volijo ravno tako tudi 10 prisodnikov, 6 namestnikov v obrtno sodišče in 2 prisodnika v vzklicno sodišče.

Pripomniti je tukaj, da je velikim obratom smatrati vsa ona podjetja, glede katerih je bilo predpisano letno občne prisodnine več nego 300 K. Ona podjetja, ki morajo račun pokladati javno, se štejejo k velikim obratom. Podjetja, ki plačajo manj kot 300 K letne občne prisodnine, se štejejo k malim obratom. »Trgovski obrati« volijo posebej t. j. volitve v tretji skupini se vrši ločeno od ostalih skupin obrtnih podjetij.

C. Volitve.

Kedo sme voliti?

Aktivno volivno pravico imajo vsi oni moški in ženski delavci, ki so bili na dan razpisa volitev t. j. 28. avgusta t. l. upošleni pri kakem obratu, ki pripada pristojnosti obrtnega sodišča, ki so dvajset let stari in delajo najmanj že 1 leto v tuzemstvu t. j. v avstrijski državni polovici in ne pripadajo stanu učencev ali vajencev. Torej vajenci kakoga obrta, četudi bi bili že dvajset let stari, nimajo aktivne volivne pravice. Glavno pa je seveda to, da so bili upravičeni volivci tudi vpisani v volivni imenik, ako niso bili vpisani, tudi ne morejo voliti.

V skupini delodajalcev imajo volivno pravico vsi podjetniki, ki imajo svoje obrate v okolju pristojnosti obrtnega sodišča. Lahko se pa tudi zgodi, da ima kateri podjetnik, namestnik (kupčijski voditelj), najemnik, dve ali celo več obrtnih podjetij združenih pod svojim imenom, in če se ta podjetja nahajajo v področju enega in istega sodišča in obstojajo vsako zase ter se ne izvršujejo na istem (skupnem) prostoru, potem ima dotični podjetnik, oziroma njegov namestnik pravico, za vsako podjetje posebej voliti, seveda se mora preje tudi njegovo ime (podjetje) tolikrat v volivno listo vpisati, kolikor podjetij ima on v svoji upravi.

Ženske (omožene), ki pa imajo svojo lastno obrt (gostilno, prodajalno), volijo po svojih zakonskih možeh ali po tretji pooblašeni osebi. Druge ženske (uslužbenke, delavke), morajo voliti osebno, kakor morajo voliti osebno tudi vsi moški obeh kategorij. Le javne trgovske družbe, dalje: komanditske družbe, delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadrage, družbe, zavodi in društva lahko prijavijo pri vpisovanju v volivni imenik istočasno tudi eno ali dve osebi za zastopanje ali izvrševanje volivne pravice. Ti zastopniki oddajo potem za volivce skupno glasovnice.

Kedo ima pasivno volivno pravico, t. j. kdod sme biti izvoljen?

Izvoljen sme biti vsak moški, ki ima v okolju obrtnega sodišča aktivno volivno pravico in je 30 let star, samopraven avstrijski državljan.

Kedo je izvoljen?

Izvoljen je oni, ki zdruzi nase absolutno večino oddanih veljavnih glasov. Ako pri prvi volitvi kak kandidat ne do-

seže absolutne večine glasov, se razpiše ožja volitev med onimi kandidati, ki so dobili ponajveč glasov. Zato morajo volivci izkaznice, ki jih rabijo pri prvi volitvi, dobro shraniti, ker pri ožji volitvi smejo voliti samo le oni volivci, ki so volili pri prvi volitvi in se izkažejo z dotičnimi izkaznicami.

Proti volivnemu postopanju in proti izidu volitev v smislu min. odredbe ni dopustna pritožba.

D. Kako se shaja obrtni sodni dvor?

K sodnim razpravam obrtno — trgovskih spornih zadev se vabijo vedno po en de odajalec (obrtnik) kot prisodnik in 1 delojemalec (pomočnik, uslužbenec) tudi kot prisodnik. Seveda se vselej oba prisodnika vzameta, če le mogoče iz dotične stroke ali skupine, kamor spada obrt ali podjetje, v katerem je nastal razpor, ki je podal povod, da se sporna zadeva obravnava pred obrtnim sodiščem. Temu obrtnemu sodišču pa predseduje c. kr. sodni uradnik, ki je nalašč za to sodišče usposobljen ter ga tudi pravosodni minister imenuje in ima tudi svojega namestnika. Ako tožitelj ali toženec ni zadovoljen z razsodbo obrtnega sodišča, se lahko pritoži na vzklicno sodišče, ki končno reši sporno zadevo. — Kaj vse spada pod pristojnost obrtnega sodišča, bomo drugič omenili. Obrtniki in pomočniki, zlasti pa vsi pri zgoraj imenovanih obratih uslužbeni delavci, zanimajte se za velevažne volitve v obrtno-trgovsko sodišče, ker to bo večidel le v vašo korist.

Idrijske novice.

I. Proračun mestne občine za l. 1910. je razporežen. Radoveden je bil marsikdo, kako bode izpadel, ker odpade odslej najprej najvišja postavka v dosedanjih proračunih, namreč realka. Izdatki so proračunjeni naslednji: I. Uprava v obče 14 tisoč 606 K. V tem je všteta funkcijska pristojbina županova 1200 K, in njegove potnine 150 K, tajniku Jul. Novaku plača 2400 K, asistenta S. Kogej 1700 K, pisarja V. Novaka 1200 K, in pom. uradnika J. Kenda 900 K. Mestni redar A. Sedej dobi 1400 K in P. Zaveličina 1272 K. Pisarniške potrebščine so proračunjene na 2000 K, ker se namerava nabaviti pisalni stroj.

II. Uprava mestne imovine 25.480 K. Visoka številka! Davki so proračunjeni z okroglo 1100 K, nakup in popraviljanje hišne oprave 300 K, orodja in rekvizit 60 K, dimnikar, zavarovalnina in razni stroški 176 K, tržni stroški okroglih 1100 K. Glavni postavki pod tem poglavjem pa sta: 3000 K za nakup zemljišč in 20.000 K za »vzdrževanje mestnih poslopij«. Zlasti zadnja postavka je neumljiva, ker je vzdrževanje mestnih poslopij doslej stalo le par sto kron na leto. Po seji pojasnimo to točko.

III. Ceste, ulice, trgi in izprehajališča 15.160 K, in sicer v mestu 2000 K, cesta na Vojško 1000 K, na Dole 800 K, mostovi, brvi in ograje 400 K, kanali in jarki 2000 kron, razni stroški 200 K, pometanje ulic in trgov 1300 K, odstranjanje snega 400 K, odpeljavanje smeti 360 K, škropljenje trga in cest je stalo doslej na leto okoli 80 K, letos je proračunjenih kar 1000 K v ta namen. Čemu neki, dokler imamo kugo druge ogrevaljati. Preje navedenih 20.000 K bi bilo umestneje navesti v tem poglavju za dobro mestno kanalizacijo. Razsvetljava je preračunjena na 5400 K, namreč: pavšal elektrarni 4400 K, žarnice in popravila 600 K, oskrba javnih svetilk 400 K.

IV. Zdravstveni in blagotvorni troški 16.244 K. Tu je proračunjeno javno stranišče s 400 K in nova primerna naprava »javno perišče« s 1000 K. Zgraditi nameravajo 10 m dolg perilnik ob Nikovi blizu

lekarni. Ubožnemu zavodu bo pomagala občina s 7805 K, obrtniški bolniški blagajni z 200 K.

V. Šolstvo, znanost in umetnost 19.764 K. Tukaj je všteta pokojnina Alb. Pirc 1800 K, vzgojnina V. Pirc 360 K, dalje realka: vzdrževanje poslopja 600 K, vrto 300 K, kurjava 2500 K, naprava igrišča 500 K, dimnikar in zavarovalnina 69 kron, snaženje prostorov 500 K, druge potrebščine 200 K. Obrtno-nadaljevalni šoli prispeva občina 1000 K, šolarski delarni 100 K, dvema gojenkama čipkarskega tečaja na Dunaju da podpore 150 K, Ciril-Metodovi družbi in godbenemu društvu predlaga županstvo po 100 K. Ubogim idrijskim dijakom na visokih šolah predlaga županstvo 3000 K podpore, visok znesek, a bi manj ugovarjali, če bi se mogli zanesti, da se bode oziralo pri razdeljevanju podpor res na ubožnost, ne na strankarstvo, po načelu notarjevem, ki ga je postavil v slučaju bivšega občinskega sluga, kateremu je marljivost in zvestoba priznal, ne pa pokojnine, ker je mož kršč. prepričanja po njegovih mislih ne zasluži — in pri glasovanju ni bil osamljen, marveč je našel za svoje mnenje »liberalcu groš, klerikalcu knof«, oziroma še tega ne, šest tovarišev. Pod naslovom »povrnitev službenih pristojbin in odpravne nagrade učitelstvu na bivši mestni realki« predlaga županstvo nemali izdatek 8485 kron. Ni jasno, kaj županstvo s tem misli. 38% pokojninski prispevek menda še ne znaša toliko, postavne službene pristojbine ob stalnem nastavljanju pa mestni občini profesorji niso plačevali, ker ni zahtevala.

VI. Za razne stroške je proračunjenih 300 K.

Izredni stroški so naslednje proračunjeni: Mestni hranilnici v Ljubljani na obresti in amortizacijo 22.612 K, v Idriji 1900 K, v Kranju 4200 K. Razven tega predlaga županstvo prvi donesek za zgradbo mestne klavnice 4000 K in za regulacijski načrt mesta 3000 K.

Skupni stroški znašajo torej po proračunu 127.266 K, namreč redni 91.554 K, izredni 35.712 K.

Pokritje je tako porazdeljeno: Uprava v obče bo dala 670 K. Glavni dohodek dobi občina iz uprave mestne imovine, proračunjen je na 113.562 K. V posameznem je tako proračunjeno: Kavarnar v mestni hiši plača za kavarno in stanovanje 400 K, za rabo kavarnarske oprave 300 kron; Anton Jelenec želi za 120 K prevzeti v najem dobedanje Strosovo hišo št. 121, ki jo je občina pridobila, da razširi Rožne ulice, česar torej županstvo ne namerava izvršiti; 600 K upa županstvo dobiti kot najemščino od znane hiše št. 509, ki pa še stoji v stanju, kakor lani ob tem času. Manjše zneske donesejo zemljišča in vrednostni papirji. Nekaj novega pa najdemo pri županstvenem proračunu glede mestnih davščin. Doklada na žgane in opojne pijače ostane ter je proračunjena na 4200 K, 15 % doklada na užitino na 3800 K, tržna pristojbina na 400 K, mestni lov ostane 210 K, sejma štantnina 140 K, na pasjem davku pa se upa dobiti 140 K. Mestno doklado na neposredne davke pa županstvo za leto 1910. drugače predlaga, in sicer: od hišnonajemniškega davka se bo pobirala 50 % doklada, torej se hišni davek zniža za 42 %, od zemljiškega davka, občne pridobnine, javnemu računu zavezanih podjetij in prihodnine pa se bo pobiralo 92 %. 50 % doklada bo nesla 7721 K, 92 % pa 95.322 K. Dohdki zdravstvenih in blagotvornih zadev so proračunjeni na 1680 K. Skupno znašajo dohodki 115.962 K. V primeri s stroški kaže proračun torej primanjkljaja 11.304 K, ki ga bo pa lahko pokriti, če se črta nekatere nenujne postavke, nekatere pa primerno zniža. O proračunski seji bomo poročali.

i. Dopisnik »Narodov« je čudak, ker tega ne vé, da mora biti za vsako javno napravo komisijski ogled. Take naprave so tudi javna stranišča, katera bi rado mestno županstvo idrijsko napravljalo kar brez komisijskega ogleda. Ni torej Tušar kriv stroškov, ki jih je občina imela s komisijsko, ampak tisti, ki so zavrgli že dovoljene kraje in si nov prostor izbrali. Kdo je prosil za komisijski ogled, je razvidno iz dopisa c. kr. okrajnega glavarstva z dne 10. oktobra t. l., kjer beremo med drugim: stroški komisijsalne obravnave znašajo 64 K 99 vin., katere ima mestna občina plačati po § 98. stavb. reda, ker je ona prosila za komisijsalno obravnavo. Toliko, da se vé, na kakšni podlagi stoje laži, o katerih poroča »Narod«.

i. Dopisnik »Slovenca« je zadnje soboto poročal glede duplikata izpustnice. Popravek ste prinesli v sredo, da šolski voditelj ni tega kriv. Dopisnik Vaš ostane pri starem, da ste dve spričevali podpisani od iste osebe, a se glasite v petersih predmetih drugačno. To smo takrat pribili in pri tem ostanemo. Čudne se nam zde govorice, da bo moral oni trpeti, ki je duplikat zahteval, ne pa ona oblast, ki omogoča take disonance. Toliko naj zadostuje za sedaj.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

de b blu še Bolčuga Pepeta sram, če b se tku udrezu? A t ni bleknu, de on na shodeh se prou guvari, sam pol u sojmo liste ta »S luvenskim Narud« drgač puve in ldi nafarba. A ni tu za počt?! Le tu je še dobr, de je tista naša entelegenca, ke »Sluvenk Narud« here, tku naumna, de seer šliš, kuku grubovi tulja, kuku jh »Narud« farba, pa na šliš. Dokler na uja ldem klerikalci čist uči udprl in jh pamet razsvetlel, tulč časa nam u ušen'ca zmeri svetela. Tulk but nu, kulkr jh za soje potrebe nucama, jh uma še zmeri dubl, več jh pa prouzaprou nam treba ni. No, zde jh pa ti puvej, prijatu, če nimam jest prou, in kesej se, de s men naprej metu, de se na pulitka na zastopm!

»I, na taka pulitka, kokr ja maš ti u glau, se res zastopš, tu t morm prznat. Al na taka pulitka se na zastopeš sam ti; na taka pulitka se zastop dohtar Uražn še desetkat bl in gspud žepan Hribar; še Cirklophar in knedikasir Bergant ja mata taka pulitka u ta malmo mazince. Sam Kamu Nestl in pa gspud dohtar Taučar sta clu za taka pulitka bla zmeri b med ta narodnem. Kamu Nestl ja je iz soja nauđušena pulitka prfuru med tajč-krajnarje, gspud dohtar Taučar pa —. No, pa sm raj tih, de mu preveč žalast na prazadenem, sej ga že ta druh mate dost

za Pepčka in ga pušilate u tabrh, kokr Bolču Pepe soje furmane, de se hod za vas pu štarijah in beznicah kazat ket kašn kumedjontar. Še tulk nimate iz nim usmlejnja, de b mu kepl taka ubleka, ke se glidu prime in ke je za take kumedje tku putrebna, de ja maja še ta nar bl srumašn kumedjontari. U tak ublek bi biu saj lohka mal bl pripravn in flink, kedr kuzouce pu Šišk prebrača, ne pa tku narodn in ukorn, ket kašn medved, de se mu pol še ceu tedden lde smeja.

»Tu maš prou, Pepe! Ampak jest pu pravc puvem, de se res več na splača za gspud dohtar Taučarja za taka ubleka gnar vn metat, ke ga na ush konceh in krajeh nucama. Gspud dohtar Taučar nau neko bl prpravn, če mu tud sama čaka na glava puveznema in u roka tista mašina za putr delat utaknema, kokr jh Lahi sojem afncam daja, de iz nim pu svet gnar služja. Nahter holt za pulitka nekol biu in nekol na bo in gspud dohtar Taučar je edn tisteh, ke sam na ve, kuku je med pulitkarje zabredu; al zde j, ke je že not, morma mt holt putrplejne iz nim in ga na smema kar teb nč men nč na lit pustaut, kkor sma naredl iz gspudam Plantanam. Viš, jest sm tud pršou za tržnga nadzornka, de sam na vem kuku; al usak ni tku, de b se prec navadu pla-

vat, kokr ga vržeš u uda; usak nima taega talenta, kokr ga mam jest in velik se jh zgebi in putone, za zgled uzem sam Kamuga Nestlna, kes ga sam preh naprej prnesu.

»Ti s pa tč, prijatu! Ni čuda, de s brez priinge dohtar ratu. Če b bli usi leberalci tak tiči, kokr s ti, b blu na svet velik bl kratkučas, kokr je zde j, ke sam ta »Sluvenk Narud« za leberalna zabava skrbi. Le drž se, fant! Ti uš še deleč lohka pršou, če uš tku naprej rinu; če b se t pa še use tu prepučaš zde j, pa nafehti gspuda Lončariča, de u še tebe h seb na autumubil uzeu; če b blu premal prustora za toja pršona notr u autumobile zravn gspuda Štefmeta in Kregarja, pa lohka spredi tista mašina, ke ga naprej žene, zajahaš. Zdej pa serbus! Jest mam dons še poulm drugeh uprauku in m na kaže iz taba tlela moj drah čas izgublat. Pa se še kerkat drukat kej ugias!»

»Fitigot, Pepe!»

Tku sm udpravu gspud dohtar Ribnkarija. Jest sm ja pa mahnu preke meste, de b se mal prelufu in s pregnou iz glave te čenče, ke sa m jh leberalci u ušesa natrubil.

Jeseniške novice.

J Vodičelj jeseniške ljudske šole Jožef Sedlak v službi liberalizma. Naš nadučitelj je kljub svojemu »neomajanemu krščanskemu prepričanju« zadnji čas učinil netaktnost, ki zasluži, da jo izve tudi širša javnost. Sokolski »teater« pri nas peša — polenili so se namreč Sokoli in poleg tega imajo še veliko drugega posla, kakor n. pr. ponoči se s policaji pretepiti in podobne stvari, ki jih gotovo zelo ovirajo v narodno-izobraževalnem delu. Znamenje, da tudi pri nas liberalizem peša. Toda glejte, nova luč je zasijala milemu našemu narodu, in sicer v osebi učitelja Pibrouz-a. Srmežljivo je izvel iz svojega »kuferčka« najbrže zadnji svoj duševni proizvod — žaloigro »Anica« — in jo pokazal sokolskemu režiserju Spitzerju. Vse lepo — igra je za jeseniške in savske liberalne glave kot nalašč — toda kje dobiti ljudi. Saj imamo otroke v šoli, misli si je učitelj Pibrouz, — porabimo jih. Po otrocih bomo pridobili še starše. Lepo na tihem sta začela z vajami, in sicer v lokalih gostilne na Savi, kjer je glavno zbirališče Sokolov in socialnih demokratov. Popolnoma protipostavno je gotovo, da se šolska mladina zbira v gostilniških prostorih in velika neprevidnost — da ne rabimo hujšega izraza, — zbirati šolsko mladino v lokalih, kjer je glavno torišče Sokolov in brezverskih socialnih demokratov. Nadučitelj Sedlak je, kakor smo čuli, prireditel prepovedal, kar je bila seveda tudi njegova dolžnost. Vse Jesenice pa vedo, da je faktični vodja jeseniške šole Pibrouz, nadučitelj Sedlak le predstavlja osebo vodičeljevo. Vsi to vidijo, le »izvrstni poznavalec otroške psihe«, Jožef Sedlak, ne vidi in ne spozna. Umljivo torej, da se je učitelj Pibrouz za to prepoved toliko zmenil, kot za lanski sneg. Nadaljeval je vaje v gostilniških prostorih in slednjič pod firmo liberalne Ciril-Metodove podružnice tudi prireditel javno naznanil. Vse je pričakovalo možkega nastopa nadučitelja Sedlaka. Toda mož je zlezal pred Pibrouzom pod klop. — In koga smo videli v nedeljo pri tej liberalni prireditvi — nikogar drugega, kot nadučitelja Jožefa Sedlaka, ki je prireditel s šolsko mladino prepovedal? Možke je stopical pred odrom, predstavljaj celo glavnega aranžerja ter maloštevilnim liberalcem razkladal, da bo zaradi tega gotovo v časopisih. No, to veselje smo mu rade volje napravili. Prireditel je trajala dolgo v noč in veliko šolskih otrok se je podilo brez vsacega nadzorstva po gostilniških prostorih. Tako mislita torej nadučitelj Sedlak in učitelj Pibrouz v družbi Ferrerjevega častilca Spitzer-ja s pomočjo šolske mladine rešiti trhlji jeseniški liberalizem. Odkrito vam povemo, — ne bo šlo. Ker vedite, da vas slovensko ljudstvo ne plačuje za to, da bi s pomočjo šolske mladine poživljali jeseniški liberalizem.

J Kakšne duhovnike si želita učitelj Pibrouz in svobodomislec Spitzer. V igri »Anica«, spisal Leon Pribovec, nastopita poleg neizogibne fárovške kuharice tudi župnik in učitelj. Ulogo župnika je prevzel svobodomislec Spitzer, ulogo učitelja pa »pisatelj« Pibrouz. Skovala sta dolg dvogovor (ki pa prav nič ni spadal v igro), v katerega sta javno na odru izlila vsa svoja liberalna čustva. Svobodomislec Spitzer je v ulogi župnika popolnoma obsodil svoje »duhovne sobrate«, češ, da so na napačni poti, da ne razumejo narodnega vprašanja, da so slabi pedagogi itd. V istem smislu mu je pridno sekundiral učitelj Pibrouz v ulogi učitelja. Slednjič sta si bratsko podala roke. Kolikor moremo mi prevideti, mislimo, da naše duhovnike prav malo boli ta obsodba, ker prišla je iz najmanj merodajnih ust. Zahvaljujejo se gotovo prav topla obema igravcema za njihovo bratstvo. Slabo znamenje bi bilo za naše duhovnike, če bi se bratili s svobodomislci, slabo tudi zanje, če bi se morali bratiti s takimi vzgojitelji, ker prebitko nekateri »duhovni sobratje« čutijo to bratstvo. G. Pibrouz bo mogoče katerega izmed takih »duhovnih sobratov« poznal. Prireditel, pri kateri je sodelovalo 30 do 40 šolskih otrok, je počastil s svojim obiskom tudi nadučitelj Sedlak. Vprašanje je samo, gospod nadučitelj, kako se strinja s pedagoškimi načeli — voditi šolske otroke k prireditvam, kjer se javno zabavlja čez duhovnike. Na jeseniški šoli delujejo — če se ne motimo — vsi trije duhovniki kot katehetje. Kakšno spoštovanje naj imajo potem do njih otroci, ki morajo poslušati javno zabavljanje čez duhovnike. Upamo, da bodo jeseniški katehetje ob primerni priliki odločno nastopili zoper tako pohujševanje in izrabljanje šolske mladine. Sicer nam je pa resnično žal, da ni nadučitelj Sedlak sprejel neke na Notranjskem nadzorniškega mesta, katerega so mu baje lansko leto tako usiljevali. Žal nam je tudi, da »pisatelj« Pibrouz ni hotel sprejeti mesta v ministstvu, kjer so ga hoteli menda po vsej sili imeti. Škoda, da sta tako skromna!

J Čudno je pa vendarle, da je naš shod na Planini liberalcem in socijem tako zlezal pod kožo. Kako jih pa srbi! Liberalci si zakrivajo pred njim oči ter potem trdijo: samo 50 ljudi je bilo na shodu. Sociji pa lažejo: Kmetje so zmajevali z glavami in se kar spogledavali. Ko bi bil shod tako za nič, kakor poje ta žabji zbor, potem bi bilo sploh nespametno o njem pisati. Ker pa liberalci in demokratje toliko črnijo zanj potrošijo, je moral že nekaj biti vreden. In mi smo tudi vedno rekli, da je bil nekaj vreden, za Planince in našo stvar neprecenljive vrednosti. Če pa je kak socij videl, da so kmetje zmajevali z glavami, naj bo uverjen, da so zmajevali raditega, ker so spoznali socije in liberalce, katerih doslej še niso drugače kakor po sladkoinavskih besedah. Sedaj jih Planinci poznajo tudi od druge strani.

J Če je kdo kruha pijan, je najhujša pijanost. Tudi neki Potočnik, ki svoj čas nikjer ni mogel dobiti dela, ker ga nihče maral ni, in je sestradan stopical po Bohinj, se je sedaj razkoračil s krilato izjavo: »Vse, ki so priredili svetokriški shod, bi s palico pognal z duhovni vred!« Kako je pač mož hitro pozabil, da je ravno po duhovnikih prišel do dela in jela. Mož pa hoče vendar biti zanimiv!

J Novo lekarno smo dobili na Jesenicah, s čimer je pač ustrezno dolgoletnim željam tukajšnjega prebivalstva. Tak kraj, kakršne so Jesenice, s toliko industrijo in tako živahnim prometom, pa brez lekarne, to je bila doslej na Kranjskem neka posebnost. Sedanja lekarna pa je baje najmodernejše urejena, tako da je — opet posebnost.

J »Klerikalni lumpje« zopet vpijejo, da so socialni demokratje igrali nepovedane igre, pri katerih jih je zasačila žandarmerija, »tako zmerja zadnji »Naprej« in izjavlja, da je bila to le klerikalna mladina. Mi pa smo tega skromnega mnenja, da če bodo socialni demokratje vse svoje »lumpje« obešali na našo stranko, da bo njihova stranka kmalu prazna. Zobja zobja! Ste razumeli?

Tržiške novice.

t Predavanje o alkoholnih pijačah se je vršilo 28. m. m. v lokalih kat. društva sv. Jožefa. Poslušavec je bilo celih 30. Kje je ono radikalno delo zoper pijačevanje, ki tako zelo stiska naš narod? Ali naj veljajo za Tržišč besede »Bogoljubovega« urednika: Ker spite, vam voščim »lahko noč«!

t Večjo pozornost svetujemo našemu nemškemu županstvu z ozirom na točenje alkoholnih pijač, kakor tudi glede kaljenja nočnega miru. Nemcem je vse dovoljeno. Nasprotno se je pa dogodil slučaj, da je bila aretirana družba Slovencev, v kateri je nekdo baje samo — žvižgal. Dalje se je že tudi primerilo, da se je v slovenski gostilni, kjer so bili prav mirni gosti, naznanila policijska ura ob desetih, mesto ob enajstih.

t Neznani poštenjakovič je poskušal priti na tržiški kolodvoru do blagajne, da bi tam po svoje gospodaril, a je bil odpoden. Blagajna se je sedaj bolje zavarovala pred podobnimi nočnimi obiskovalci.

t Neki zmeden človek klobasari in laže v »Napreju«, da morajo dobiti oni backi, ki mu verjamejo — rdečo dlako, če bi je že tudi ne hoteli. Najostudnejšo gnojnico izliva nad Papovom, bivšim načelnikom konzuma. Poštenemu človeku se že gnusijo taka gonja. Naš rdeči zmedenec, ki se na ragljanje bolje razume, kakor gotove osebe ob kakem vodnjaku, ne more niti toliko časa počakati, da se konča obravnava radi konzuma. Njegovo veselje se lahko razume. Kdo je bil tisti, ki je tržiškim rdečkarjem dosedaj najboljši pokazal v obraz njih hinavščino in lažljivost? Ako je že Papov prišel na shod Kristanov, tedaj je že debelemu Tončku zlezlo srce v hlače, da ni mogel svobodno farbat svojih backov. Odtod se je nabrala vsa mlaka, ki se prej nikdar ni mogla odteči!

t Zmedenega človeka, ki hiti od laži do laži vedno naprej, se vpraša, če se kaj spominja, ko je bil še on bolj »brihten«, kdo je tedaj pobiral v Tržiču podperne doneske za štrajkujoče delavce, katere so pustili socialni demokratje na cedilu! O tej Papovi radodarnosti bi že tudi »Naprej« lahko omenil. Rdeči zmedenec naj le še dalje vpraša gotovega Fr. Merzlikarja, njihovega tržiškega sodruga, kako se je temu godilo tedaj, ko ga je tovarnar Gassner postavil na cesto. Če se rdečemu zmedencu ne bo ljubilo vprašati bolj natančneje o resničnih podatkih pri svojih sobratih, se mu isti preskrbe od druge strani, ne da bi jih iskali po sosednjih državah.

t Memento mori! Zadnji »Naprej« napoveduje konec »Katoliškemu strokovnemu društvu v Tržiču«, ker isto baje prodaja svojo knjižnico, katere ne rabi. Ej, Tončka seveda ni bilo par nedelj v Tržiču, ko je neko »Strokovno društvo« priredilo z izvrstnim uspehom veselico z ribjim lovom. Če pa Tonček v svoji zmoti želi

dobrega berila, se mu rado ustreže v knjižnici kat. društva sv. Jožefa, ki šteje 514 knjig; plačal bo za prebrano knjigo samo 4 vinarje; kot društvenik pa bi dal odškodnino 2 vin., ali ud pa on ne more biti, ker je od katoliške vere — odpadel.

t Novi konzum za Tržič in okolico bode pri Zlebačevem. »Žegnan« baje ne bode nič, pač pa se postavi temeljni kamen — ako se kaj začne — s »pufom«, ker z 31 kronami kot deležem in vpisnino se ne dobi niti 30 rdečih udov.

t Vžigalice v korist obmejnih Slovencev se dobijo menda samo v prodajalni Thernerschuh. Kaj pa drugod?!

Tedenski pregled.

Položaj v državnem zboru je ta: Vlada je predložila proračun za l. 1910. ki kaže 42 milijonov primanjkljaja. V resnici ga je pa več. Za Slovence je pri sestavi proračuna vlada delala po mačehovsko. Druga drž. gimnazija v Ljubljani, ki je štela lansko leto 433 učencev, bi dobila za učne potrebščine 3500 K, nemška gimnazija v Ljubljani, ki je lansko leto štela 125 učencev, pa za iste potrebščine 12.190 K. Kočevska gimnazija s 109 dijakov pa 6000 kron. Tudi pri drugih potrebščinah se je enako merilo. Vlada hoče primanjkljaj pokriti z novimi davki: povišano žganjarino, davkom na dedščine in darila, s povišanjem osebno-dohodninskega davka, in z davkom na mineralne vode.

Slovenski in češki poslanci stoje na stališču, da ne dovolijo ničesar. Zato je vlada v groznih škripih. Dnevni red, ki ga je vlada predložila zapira 16 nujnih predlogov. Razpravljalo se je o draginji živil. Socialnim demokratom, ki so vedno ponavljali staro pesem, da kmet odira delavca in druge stanove, je dobro odvrnil poslanec Rožkar, ki je povedal, da je vzrok draginje nebroj prekupcev, ki spravljajo grozovite dobičke. S daj v zbornici ni sej. Vršijo se le pogajanja s strankami, ker bi Bienenrth rad sebi podaljšal politično življenje. Govori se o novih volitvah in imenujejo se razni možje, kot možje bodočnosti.

»Slovanska Jednota« je izjavila, da se s sedanjo vlado, kakor je sedaj sestavljena, sploh ne pogaja, pač pa je pripravljena delati na rešitev krize z vlado, ki bo pravična vsem avstrijskim narodom. Ta sklep je spravlil Nemce v veliko žalost.

Ker se ne vrše seje, pa zborujejo odseki: odsek za socialno zavarovanje, železniški, justični in poljedelski odsek. Odsek za socialno zavarovanje bo stalen, za kar se je izrazila tudi vlada.

Postave, katere so sklenili nižje- in gornje-avstrijski, solnograški in predarški deželni zbori, so sankcionirane. Te postave kršijo ustavna določila, ki priznavajo vsem narodom v javnem življenju, po šolah in uradih enake pravice. Sedaj sankcionirane postave pa zabranjujejo razvoj nemških narodov, zabranjujejo rabo drugih jezikov, kakor le nemškega.

Silno razburjenje in ogorčenje vlada med Čehi, ki prireajo shode in protestujejo proti sankcioniranju teh postav. Češki socialni demokrati so tudi obsodili te postave in izjavili, da je vlada izgubila zadnje pogoje za svoj obstanek.

Nad vse kritičen je tudi položaj na Ogrskem. Med Košutom in Justom je prišlo do popolnega nesoglasja. Ogr se nočejo udati brez dobrih koncesij.

Resen je tudi zunanji položaj. Italija in Avstrija nista dobri. Italija bo najbrž zahtevala zavoljo aneksije Bosne in Hercegovine na podlagi stare pogodbe Trident. Za slabo znamenje imajo nekateri to, da je ruski car obiskal laškega kralja, Avstrije se je pa ognil. Govorijo, da se dela nova zveza proti Avstriji in Nemčiji.

Podobno kakor dunajski krščanski socialci delajo ogrski Košutovci. Pomažarjujejo slovaške otroke. Pravim ogrskim otrokom manjka okoli 4000 šol, a ne naredijo jim šol, delajo jih le za slovaške otroke, da bi jih prej pomažarili.

O uporih poročajo iz Grške, kjer se je uprl en del vojakov. V nevarnosti je kraljeva rodovina.

Lička železnica se kljub nevolji Ogrov začne graditi prihodnje leto. Delati začno najprej prog Ogulin - Gospič - Knin.

Južna železnica je sklenila zvišati tarife. Ker bi bile jugoslovanske dežele prizadete, se je sestavil iz poslancev prizadetih krajev odbor, ki je šel protestirat k železniškemu ministru. Žalibog, da je minister že meseca junija dovolil zvišanje tarifov — čeprav le za eno leto.

Gospodinjstvo šolo so otvorili 3. novembra v Repnjah pri Vodich. Namen njen je vzgajati kmečka dekleta v dobre gospodinje, kakor gospodinjstva šola na Vrhniki. Ker stoje Repnje na meji kamniškega, ljubljanskega in kranjskega okraja, bo iz vseh treh okrajev omogočen obisk šole.

Razstava hrvaškega umetniškega društva Medulić se je otvorila zadnji torek v Jakopičevem salonu v Ljubljani.

Shodi S. L. S. so se vršili v Stopičah pri Novem mestu, v Borovnici. Shodi libe-

ralne stranke v Crnomlju, Metliki in Siški so bili pa slabo obiskani.

Kostanjarska zadruga se je ustanovila na Dunaju. Dvesto kostanjarjem sta govorila poslanec Jaklič in Gostinčar.

Pritožbo proti občinskim volitvam v Škofji Loki je vlada odbila.

V Gruberjevem kanalu, katerega poglabljajo zavoljo osuševanja ljubljanskega barja, je voda že tretjič pobrala posamezne priprave po kanalu.

Sentjakovski župnik Barle je bil zadnjo nedeljo umešen z vso slovesnostjo. Župnijo Tržič je dobil g. stolni vikar Potokar. Homec pa g. Ant. Merkun. Zdravnik v prisilni delavci je postal dr. Pogačnik.

Vsled alkohola je v Rusiji l. 1908 umrlo 35.685 oseb. Največ ljudi govori kitajski jezik, namreč 330 milijonov, indijski jezik pa govori 263 milijonov, angleški jezik pa 116 milijonov.

Ferrer, ki je bil usmrčen, po čegar inicijativi so se vršili v Barceloni oni znani grozoviti umori in pustošenja, je bil lep človek. Kaj je bil, se vidi iz programa, ki ga je priobčil: Odstraniti se morajo vsi zakoni ali postave, uničiti verske družbe, razpustiti uradništvo vojske in mornarice, podreti vse cerkve, zapleniti banke in vse premoženje. In za takega človeka se vlečejo naši liberalci in socialni demokrati.

Potres so zopet čutili v Kalabriji. Znani kralj Menelik je prav na koncu. Vsak čas pričakujejo smrti. Naslednika je že prej imenoval.

Godovi prihodnjega tedna:

Nedelja, 7. nov.: 23. pob.: Prosdociem. ponedeljek, 8. nov.: Bogomir, škof, Deodat mučenec.

Torek, 9. nov.: Božidar, muč., Orest, muč. Sreda, 10. nov.: Andrej Avel., spozn., Trifon, muč.

Četrtek, 11. nov. Martin, škof, Mena, muč.

Petek, 12. nov.: Martin, pap., muč., Sivini, škof, muč.

Sobota, 13. nov.: Stanislav Kostka spozn., Didak, spozn.

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higijenična rastava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k slasti kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepa živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških priporočil.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

— TRST-Barkovlje. —

H. SUTTNER, Ljubljana

— Mestni trg —

razpošilja ure, zlatnino in srebrnino na vse kraje sveta, obrnite se zanesljivo na domačo slov. trdko!

Veliki novi cenik zastoj.

Novost: Ploščnata, tenka, prava nikelnasta Anker-Roskopf na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur dočeta K 4-50. Srebrne ure od 6 K naprej. Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se vrne denar nazaj.

Sokolske verižice s slovensk. trakovi nikelnasta K 1-20 srebrna K 5-.

171 21-1

Izborna

olajšuje bolečine, zadržuje vnetje in učinkuje antiseptično.

Za 40 let se je izkazalo meščno vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvezuje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7- pa 10 pušic pošiljnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20-1

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna »Pri črnem orlu«

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Državni zbor.

Dunaj, 6. novembra 1909.

Dobili smo danes z Dunaja sledeče telefonično poročilo:

O vsebini pogajanj Poljakov z zastopniki »Slovenske Unije« se ni nič izvedelo, ker so si obljubili vsi udeleženci, da varujejo **strogo tajnost**. Ta obljuba se je natančno držala in zato se ni posrečilo nobenemu žurnalistu, da kaj izve. Posledica je, da razni listi pošiljajo v svet bolj ali manj debele race. Ena najdebelejših rac je bila novica v »Zeit«, da so zastopniki »Slovenske Unije« Poljakom predlagali, naj postane Bilinski predsednik bodočega ministrstva. Zlagano od prve do zadnje besede! Sodi se, da je spustil to raco v vodo — Bilinski sam, ki dela baje sedaj z vsemi sredstvi, da bi rešil svoj potapljaljoči se čolnič, kajti dobro vé, da je baš on z odstopom Bienenrothovega ministrstva definitivno odpravljen. Bilinski je tudi kot resortni minister popolnoma nemogoč, kaj še kot ministrski predsednik. Vse spletke iznajdljivemu finančnemu ministru, ki je »prigospodaril« državi velikanski deficit in ga hoče zmanjšati z **novim davkom na vino**, ne bodo prav nič pomagale. Mož je politično mrtev, odkar je zakrivil mažarsko banko za odiranje kmetov in še nekatere druge pregrehe. Naravnost smešno je tedaj, če se rine še v ospredje in mu grejo celo resni listi na lim.

Pogajanja radi morebitne sanacije položaja se nadaljujejo drugi teden. »Slovensko Unijo« je sklical dr. Šusteršič na četrtek popoldne, ker kaže, da utegnejo pogajanja stopiti proti koncu prihodnjega tedna v odločilni štadij. O vsebini pogajanj se pa, kakor rečeno, ne vé prav nič in je vse, kar razni listi o tem pišejo, gola kombinacija. Le eno stoji: »da je »Slovenska Jednota« tako edina, kakor še nikdar poprej.« In to dejstvo jamči, da končno reši položaj ugodno za Slovence, če tudi se utegne kriza še nekoliko vleči. Dolgo pa do odločitve ne more trajati — kajti do novega leta mora biti sklenjen proračunski provizorij in druge »državne potrebe«.

Mestna tržnica ljubljanska in nekaj resnin o oddaji službe tržnega nadzornika.

Že dolgo in dosti se je govorilo o zidanju mestne tržnice, za katero se je ravno pred kratkim dovolilo mestni občini najeti posojilo 800.000 K. Tudi projekt za to je že zdavno izgotovljen, toda kako?

Tržnica.

Pri vseh večjih javnih stavbah, ktere so se postavile v zadnjih desetih letih v Ljubljani, opažamo velike nedostatke, predvsem pomanjkanje prostora že prvi dan. Tako je stvar pri I. državni gimnaziji, pri II. državni gimnaziji, pri »Narodnem domu«, pri justični palači, pri Mestnem domu, pri višji dekliški šoli, pri liceju itd. To napako hočejo napraviti tudi pri tako važni zgradbi kakor bo mestna tržnica. Človek bi mislil, da je cel prostor, kjer je bila prejšnja gimnazija projektiran za mestno tržnico. Toda temu ni tako. Po leg Mahrove hiše od Cesarja Franc Jožefa trga do drevoreda je projektirana vrsta hiš, potem ulica. Ker je projektirana tudi ulica poleg Katoliške bukvarne in Semenišča ostane za zgradbo mestne tržnice primeroma jako majhen prostor, posebno ako se pomisli, da morajo biti te dve ulice na vsaki strani tržnice radi varnosti in večjega prometa precej široke. Poslopje bo torej podolgasto in se bo raztezalo od Mestnega trga do drevoreda. V notranjem delu bodo zopet posamezni oddelki kakor za poljske pridelke, za meso itd. Za mesarje je projektiranih 16 prostorov in samo dva za rezervo, skupno 18. Če se pomisli, da je Ljubljana pravzaprav še v razvoju in da je v tržnici prosta konkurenca, kjer ne more prav nič odločevati ugodna lega posameznih prodajalcev mesarjev kakor sedaj, in da se vsled tega številno mesarjev takoj poveča, potem »sprevi« da ti prostori ne bodo nikakor zadostovali. N. pr. mesarji živijo bolj na periferiji mesta ali pa zunaj mesta, ki imajo dosti manjše režije, lahko dosti ceneje prodajajo. S tem bi bili prisiljeni tudi drugi mesarji svoje cene vsaj nekoliko reducirati. Čas bi že bil, da se odpomore kolikor toliko preveliki draginji mesa, ktera v prvi vrsti zadene nižje sloje. Saj vidimo, da se cena mesa nikdar ne zniža, ako tudi cena živine pogostoma jako izdatno pade. Ali hoče mogoče slavni mestni magistrat dati prostor v tržnici prj tako omejenem številu prostorov samo svojim privrženecem? Saj vendar niso to službe pri ljubljanskem mestnem magistratu! Tržnic se vendar ne zida samo v korist prodajalcev, ampak tudi v korist odjemalcev. Torej samo 18 prostorov za mesarje je čisto premalo, saj se zida za več let.

Enako je z drugimi prostori. Ženske, stanujoče izven mesta, ki prinašajo poljske in druge pridelke na trg, bodo deležne posebne milosti mestnega magistrata. Smele bodo stati zunaj tržnice, ker se v projektu ni nanje prav nič oziralo. Lahko bi se pri malo večji zgradbi odločil za take prodajalke poseben oddelek. S projektirano tržnico se pa seveda ne bo prav nič pomaglo sedanjemu vzornemu tržnemu neredu.

Tržni nadzornik.

Za tržnega nadzornika je projektirana samo ena soba. Tu naj sprejema stranke, vodi knjigovodstvo, izdaja certifikate, ima denarne posle in dela različne preizkušnje — skratka rečeno v tej luknji naj bo cel »tandemarkt«. Neobhodno potrebna je zraven te sobe še ena, v kateri naj bi bil prostor samo za kemični laboratorij in preizkuševanje živil. — Če se ne motim, ni v projektu tudi posebnega prostora za razsekavanje večjih kosov, kar je tudi neobhodno potrebno.

Hladilnice.

K moderno urejeni tržnici spadajo tudi hladilnice. V projektu jih seveda ni nikjer, čemu neki? Sedaj premišljajo na magistratu, kje bi jih sezidali ali pri tržnici ali pri klavnici. Potrebno bi bilo na obeh krajih. Če se pa hočejo samo na enem kraju postaviti, potem se morajo zidati na vsak način pri tržnici, oziroma pod tržnico. Le na ta način se obvaruje mesarje občutne škode; ti lahko potem vsaki čas gredo v hladilnico po meso, ako ga zgoraj v tržnici slučajno potrebujejo. Ni jim treba razobešati tolike množine mesa. Kajti dokazano je, da se že meso, ki je bilo jutraj primenjeno v tržnico, tam celi dan izpostavljen višji temperaturi in se je moralo popoldne nesti nazaj v hladilnico, kmalu pokvari; na vrednosti zgubi pa takoj. Še huje je pa, če se mora meso domov prevažati; to velja posebno poleti. Če so pa hladilnice zraven, ima vsak mesar takorekoč vse pri rokah in vedno v dobrem stanu. Zatorej tržnica brez hladilnic ni prav nič.

Sterilizator.

Omisli bi se moral v Ljubljani sterilizator za meso, kakor je to v vseh večjih mestih vpeljano in takozvana »Freibank«. Sterilizator je manjši ali večji aparat, kteri služi v ta namen, da se ikrasto ali v manjši meri tuberkulozno meso, ravno tako meso prešičev obolelih na rubečici ali svinjski kugi, ako ni bila seveda bolezen prehuda, izpostavi s pomočjo pare skozi dve do tri ure visoki temperaturi in se na ta način napravi užitno, človeškemu zdravju absolutno neškodljivo in vzlic visoki temperaturi, kteri je bilo izpostavljeno, jako okusno. Ta aparat se da kuriti s pomočjo drv, petroleja, plina, bencina — pač različno razmeram odgovarjajoče. Tako meso se potem prodaja pod strogo kontrolo živinozdravnika za približno polovično ceno in nobeni stranki ne večje množine kakor kvečjemu 2 do 3 kile. Gostilničarji so seveda izključeni.

Če se pomisli, koliko mesa, posebno prašičjega se radi navedenih bolezni mora konfiscirati in koliko denarja se vsled tega zakopije, potem se pač mora smatrati stvar za jako akutno in koristno. Pomagano je s tem mesarjem, kteri vedno dobijo skoro polovico za meso in pomagano je s tem še bolj nižjim slojem, kteri pridejo poceni do užitnega in zelo okusnega mesa. Meni samemu se je pri večkratni poskušnji zdelo meso vedno jako okusno, in prepričan bo o tem vsak, kteri bo enkrat tako meso jedel. Omenjeno bo, da sterilizirano meso ni potreba nič več kuhati ali peči, ampak je kot tako užitno. Mesarji pa dobijo za meso na Dunaju n. pr. 44 odstotkov, v Gradcu približno enako. Režije pri tem ni velike. Pošiljalo bi se v tak aparat tudi lahko meso iz bližnjih ljubljanskih okolice v slučaju takih bolezni in bi bilo marsikateremu posestniku izdatno pomagano.

V Gradcu so nabavili tak aparat šele pred nekaj leti in se prodaja sterilizovano meso samo ob torkih, četrkih in sobotah ob določenih urah. Tudi prodajalna je vzorna. V Ljubljani bi se dalo pri novi zgradbi mestne tržnice brez posebno velikih stroškov postaviti tak sterilizator in zraven stoječa prodajalna takozvana »Freibank« s posebnim vhodom, na veliko korist nižjim slojem, posebno delavskega stanu. Bila bi dolžnost magistrata to stvar resno vpoštevati in se ne brigati za delavstvo samo za časa volitev.

Zatorej, gospod župan, projekt za mestno tržnico je zelo zelo pomanjkljiv ako je tudi v Pragi izgotovljen! Kajti zidati tržnico po onem načrtu ni prav nič več kakor napraviti malo boljšo barako, katera bo imela samo to prednost, da bo stala 800.000 kron. S tem denarjem se lahko vzorna tržnica postavi, ki bo vsaj odgovarjala razmeram in času.

Kako se je oddajala služba tržnega nadzornika.

Sedaj pa še nekaj o oddaji službe tržnega nadzornika. Govori in piše se mnogo o klerikalni strahovladi, da deželni odbor

boljše kvalificirane moči dostikrat zapostavlja itd. itd. Počasi in najprvo vsak pred svojim pragom! Bilo je okrog Božiča leta 1907, ko sem prišel nekega večera v dunajski parlament k gospodu županu Hribarju po neke informacije glede tržnice. Da se bo vedel mogoče gospod župan boljše spominjati, bodi omenjeno, da je bil takrat tudi gospod dr. Lavš radi nekih stvari pri njemu. V pogovoru mi je gospod župan omenil, da bode pri oddaji službe tržnega nadzornika imel gotovo dotični prednost, kteri bode imel poleg živinozdravniških študij tudi izpit tržnega nadzornika. »In če ga imate Vi edini, potem imate Vi gotovo prednost in boste na vsak način Vi imenovani, ker se bo gledalo na to, kteri prosilec ima več strokovne izobrazbe.« Tako so se nekako glasile besede gospoda župana. V tajni občinski seji dne 23. decembra 1908 je pa ravnoisti g. župan vstal in izjavil, da hoče tržnega nadzornika, ki bode tudi agitator! Mogoče boste zopet rekli, da ni res. Zahtevali ste agitatorja in sedaj ga imate. Jaz sem pa s svojimi izpiti in z izpitom tržnega nadzornika, katerega sedanjí tržni nadzornik nima in ga tudi ne bo nikdar imel, slavno pogorel. Ali zato, ker sem izjavil, da izključujem agitacijo iz pogojev stavljenih na tržnega nadzornika? To pa posebno z ozirom na to, ker so v Ljubljani štiri večje stranke in če hoče kdo vestno izpolnjevati svoje dolžnosti, mora gotovo ostati samo na svojem strokovnjaškem nevtralnem stališču. Vzrok pa, da je zahteval gospod župan agitatorja, je menda pač ta, da je bil takrat sedanjí tržni nadzornik slučajno — seveda nikakor po svojem zaslužanju ali po svoji pameti — predsednik N. D. O. Podiral se je gospodu županu takrat ravno stolček, bile so volitve in liberalni magistrat je potreboval delavskih glasov. Koliko je pa gospodu županu mar za blagor delavstva, pričra najbolj dejstvo, da je gospod župan takoj prepovedal biti sedanjemu tržnemu nadzorniku še nadalje predsednik N. D. O., ko je poslednji kot predsednik N. D. O. jel se potegovati za izboljšanje plač užitniških paznikov. Mogoče boste zopet rekli, da ni res.

Ne bil bi k zgorajnji stvarni razpravi pridejal še teh podatkov, ako bi se ne bilo že parkrat vse skupaj tajilo. Seveda ni dotičnikom prijetno, ako se očita, da je izmed deset občinskih svetnikov, ki so obljubili glasovati za strokovnjaka, samo 1 potem res zanj glasoval! Mestni magistrat, mi tudi še danes ni mogel najti in doposlati prepisa moje diplome, dasiravno sem že dvakrat urgiral. Toliko v pojasnilo in uvaževanje!

IV Braslovčah.

Dr. Lampret.

× × ×

K temu dopisu pripominjamo samo, da je župan Hribar nedavno na shodu dejal, da ni službe tržnega nadzornika obljubil nobenemu strokovnjaku. Zdaj pa je dokazano, da jo je, oddal pa jo je Ribičkarju z izrečnim pogojem, da bo za liberalizem agitiral.

To ni korupcija in ni strahovlada.

S. K. S. Z.

Slovenska krščansko-socialna zveza v Ljubljani priredi dne 17. t. m. sestanek voditeljev in odbornikov naših izobraževalnih društev. Na tem sestanku se bo obravnavalo o tesnejši organizaciji izobraževalnih društev med seboj z ozirom na okrajine, oziroma dekanjske pododbove. Dalje se bo razpravljalo na tem sestanku o ureditvi predavanj po društvih, o časopisu in kolportazi in o ustanovitvi in delovanju odsekov v društvih. Ker je stvar važna za nadaljni lepi razvoj in prospeh izobraževalnega dela med našim ljudstvom, je pričakovati, da se bodo tega sestanka udeležili ne le voditelji društev, temveč tudi vsi drugi prijatelji izobraževalne in mladeniške organizacije. Želati je, da društva takoj priglase po dopisnici S. K. S. Z., kdo se udeleži sestanka, da se dopošljejo pravočasno vstopnice.

Poučne tečaje, ki bi trajali eden, dva ali tudi več dni, ravnojač se seveda po krajevnih razmerah, namerava letošnje zimsko dobo prirediti zveza. Ti tečaji naj bi bili za več sosednjih društev skupni. Po njih naj bi se poživilo društveno življenje in vzbudilo zanimanje za izobraževalno podrobno delo. Društva, ki žele tak tečaj, naj se obrnejo na Zvezo in naznanijo čas, kdaj žele imeti tečaj.

Tečaj za diletante izobraževalnih društev se tudi namerava prirediti to zimo, da se društveni člani, ki se zanimajo za ljudske igre, seznanijo z najpotrebnejšimi stvarmi za oder.

Društveni koledarček za prihodnje leto se bo v kratkem uredil. Prosi se, naj društva, ki še niso doposlala letnega izkaza, istega takoj pošljejo.

Znakov S. K. S. Z. je še precej v zalogi. Ker so znaki lični in skupno znamenje izobraževalne slovenske krščansko-socialne organizacije, segajte pridno po

njih. Za članice S. K. S. Z. so se naročili enaki znaki v obliki brože.

Knjige za obmejne kraje sprejema tudi zveza. Kdor ima kaj knjig odveč, leposlovne, poučne ali nabožne vsebine, naj jih pošlje zvezi, ki jih razdeli na obmejne kraje.

Za večnost!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrne prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13-80 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajnik za pokladno;
- 2 kom. elegantnih namiznih svetnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša spalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13-80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 87-— ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Američansko pat. srebro je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inserat ne temelji na nikakršni slepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično in novoletno darilo. kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v A. Hirschberg-a

eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19 S. L. Telefon 14597

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. Čistilni prašek za njo 20 vin. — Pristno je z zravnanjem njeeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval, pisem: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Oton Bartuš, c. kr. stolnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu, Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu, Sarajevo, 22. oktobra 1904. 2929 5-3

2961 Kašljujočim 24-1

otrokom in odraslim osebam

pripisujejo zdravniki zelo uspešno

Thymomel Scillae

kot sredstvo, ki odtrga sluz, jo odvaja, ki bleši in potolažuje krčeviti kašel in ki odstranjuje dihalne težkoče. Stotine zdravnikov so se že imenitno izrekli o hitrem učinkovanju tega sredstva, THYMOSEL SCILLAE, pri oslovskem kašlju in pri drugih vrstah kašlja.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. l. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Centralna kurjava in prezračevanje

vseh sestavov,

železne konstrukcije streh, mostov in drugo izvršuje

tovarna na stroje

Jan Štětka

Praha, Král. Vínohrady

Fričova ulice šte. 892.

Gradnja železn. cvetličnjakov, tudi kurjava dotičnih s toplo

vodo. 13-1

Stožna kurjava za stanovanja z 2, 4 do 6 sobami.

Novost:

Patentni razpraševalci.

2449

Socialni demokrat Bernstein pro Ferrerju.

Vodja nemških socialnih demokratov Bernstein razmotriva v precej dolgem članku v »Sozialistischen Monatshefte« o Ferrerju in gibanju proti njegovi usmrtitvi. Izjavlja, da je zelo pametno, da ni povsod sledila socialna demokracija liberalnim vabilnim klicem. Bernstein je proti mnemu, da so nasprotniki Ferrerjevi bili »nevedni duhovniki in praznoverni njihova družba«. Ferrer je bil po Bernsteinovem mnenju »anarhist po vseh pravilih in načelih, pa najproti temu naslovu Ferrerja judovsko liberalno časopisje še toliko ugovarja. Toda častjena Ferrerja nemška socialna demokracija ne more odobravati in se ga ne more udeležiti. Tudi ni to upravičeno, da se Ferrerju na čast imenujejo ceste in postavlja spomenike. Veliko kulturno gibanje delavskih slojev ima drugačno mero za cenitev predbojnikov. Dinamit in revolver sta kot politična bojna metoda, kot jo je učil Ferrer, povsod naredila bankerot. — Misliti si moremo, da pozna Bernstein program in nauke Ferrerjeve natanko. Zato je odkritosrčna sodba tega voditelja socialnih demokratov tembolj upoštevanja vredna. Kaj pa naši socialni demokratje? Kaj pa Etbin Kristan, ki je tudi na nekem shodu ogorčeno protestiral proti usmrtitvi Ferrerja? Sedaj bodo zatajili brčkone Bernsteina, ker se ni izrekel za umor kraljev in vsake osebe, ki komu ni ljuba.

DUHOVSKE VESTI.

Premeščeni so č. gg. kapelani: Janez Sever iz Žužemberga v Prečino; Albert Pravst iz Podbrezja za župnega upravitelja v Planino pri Vipavi; Jos. Lavtar iz Cerkelj pri Kranju za župnega upravitelja na Studeno; Janez Lovšin iz Bohinjske Bistrice v Cerkle pri Kranju; Tomaž Javornik iz Planine v Bohinjsko Bistrico; Janko Jovan iz Kamnika za stolnega vikarja v Ljubljano; Karol Supin s Krke v Kamnik; Martin Pečarič iz Križev pri Trzinu na Krko; Valentin Kajdič iz Dobrove v Mengeš. — Č. g. novomestnik Anton Erjavec je nameščen kot kapelan v Žužemberku. — Do 8. decembra sta razpisani župniji Zali log v loški in St. Lambert v litijski dekaniji.

Dnevne novice.

+ **Združena Slovenija.** Pod tem naslovom piše »Primorski List«: Kakor v državni zbor, tako so poslale po veliki večini slovenske dežele tudi v deželne zbore poslance enega duha, prešinjene katoliškega prepričanja. Prepirljivcem in liberalcem je Slovenija obrnila hrbet. Le še na Goriškem je še par liberalnih smeti, katere odnese prva zimska burja s političnega pozorišča. Slovenija dobro pozna svoje dobre in slabe sinove. Prijetna sapa o združenju cele Slovenije vedno gorkeje diha. Ko se do dobra zjasni — in to se bo kmalu zgodilo — potem bo boj lahknejši proti nam sovražnim vetrovom, pa naj piha od zgoraj ali od spodaj. Kljubovati tem vetrovom more pa močna stena, katero mora združena Slovenija postaviti. Sovražni viharji naj se ob tej slovenski steni razbijejo, slovenska stena pa naj trdno stoji in naj bo priča vseslovenske edinstva in naj kaže, kaj zamore narediti edinstvo med narodom, edinost, sloneča na krščanskih načelih. Tudi v občinske in druge zastope in korporacije naj pošiljajo Slovenci krščanske moše. Liberalci so v takih zastopih le ena coka, ki ovira zdrav napredek in hrepenenje po nečem višjem, po blagostanju in osamosvojitvi izpod tujega, nam sovražnega jarma. Na Goriškem gre zadnje čase v tem oziru vidno na boljše. Tako je prav. Kjer je liberalna, ošabna in lena coka na krmilu kake občine, tam je vse zanemarjeno. Dejstva kažejo. Liberalci se pregreši zoper svoja načela, ako naredi kaj dobrega za narod, za ljudstvo. Zatorej Slovenija naj bo po svojih državnih, deželnih, občinskih, in društvenih zastopnikih združena, enega duha, enega prepričanja. Trdna krščanska vez naj združi poštene Slovence in pod praporom krščanskih načel korakajmo združeni k boljši prihodnosti. Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene!

+ **Liberalci v svojem elementu.** Te dni je ljubljanski knezoškof izdal knjižico »Ženinom in nevestam«. Ta knjiga je namenjena, kakor že naslov pove le ženinom in nevestam — pa se je vsled nepredvidnosti nekaj odtisov razprodalo po knjigotrštvu. Ta pomota se je takoj popravila in knjiga umaknila iz knjigotrštva. Zato se tudi mi nismo dalje pečali s to zadevo. Liberalci pa so šli in so pričeli opozarjati na knjigo kroge, za katere knjiga ni bila namenjena. S tem pa se niso bili zadovoljni! Izdali so sedaj brošuro, v kateri so iztrgali nekaj stavkov iz že omenjene knjižice ter jih sedaj mečejo med ljudi. Nad čemur so se zgražali, jim ni všeč, da se je umaknilo iz javnosti in sedaj s to brošuro širijo

stvari na način, ki očitno kaže, kak namen je imelo njihovo »ogorčenje«. Liberalci vidijo povsod le blato, hočejo povsod le blato in se najraje valjajo le v blatu. To so s to zadevo vnovič dokazali in vsak pameten, trezen človek, ki ljubi svoj narod ter mu hoče res dobro, se more od takih liberalnih ostudnosti z gnevom obrniti. Vsa liberalna grdobija se pokaže v toliko grši luči, ako se primerja škofov namen, ki ga je imel s knjižico, če se mu tudi ni posrečila, z nizkotnimi nameni naših liberalcev. Če kedaj, ta afera vnovič dokazuje, da se je liberalnih »osrečevalcev« našemu ljudstvu ogibati kot kužne bolezni in strupene sape. Liberalci bodo kmalu uvideli, da so s svojim umetnim »ogorčenjem«, ki so ga takoj uporabili za posvinjenje, napravili le sebi škodo!

+ **Moralisti!** Kako strašno so se liberalci te dni ogorčevali in pohujševali nad brošuro »Ženinom in nevestam«! In glej — zdaj so v Kranju izdali brošuro, v kateri so vse ponatisnili, nad čemer se je lahko izpodtikati, in sicer so to zato storili, ker se je škofova brošura, namenjena le »Ženinom in nevestam« iz knjigotrštva, kamor je po pomoti prišla, umaknila, da bo prišla v roke le poklicanim! Liberalcem to zdaj ni všeč in zato so jo ponatisnili z namenom, da bodo mladino pokvarjali, kakor je to v njihovem programu. S tem so dokazali, da se jim ne gre za ljudsko moralo, ampak le za posvinjevanje! Ni jim dala miru njihova nečedna natura, morali so butniti z njo na dan. Zato pa bodo tudi želi plačilo, da jim bo še krvavo žal. Za to jim garantiramo!

+ **Kmetška zveza za kamniško dekanijo** priredi v nedeljo, dne 7. t. m. popoldan ob pol 4. uri javen shod s sledečim dnevnim redom: 1. Občni zbor »Kmetške zveze«. 2. Poročila poslancev dr. Jan. E. Kreka in Lavrenčiča. 3. Slučajnosti. Shod se vrši v Kamniškem domu. Volilci člani Kmetške zveze pridite vsi na shod.

+ **K tabeli mladeniškega tečaja**, ki se vrši od 7.—21. v Ljubljani, pripominjamo, da gospod dr. Mantuani ne bo predaval 12. novembra od 9.—11. ure, ampak že 8. novembra od 9.—11. v Rudolfinu. Drugo njegovo predavanje 20. novembra (soboto) ostane.

+ **Istrska deželna razstava.** »Naša sloga« iz Pulja prinaša 4. t. m. izjavo predsednika hrvaško-slovenskih poslancev istrskega deželnega zbora glede istrske deželne razstave v Kopru leta 1910., da se Slovenci in Hrvatje ne udeležijo razstave. Glasi se: Ko bi bila ta razstava v resnici deželna, ako bi imela pokazati sliko pokrajine v vsakem oziru, potem gotovo bi ne bilo niti Hrvata in Slovence iz Istre, niti kake občine ali njihove zadruge, ki bi bila proti temu. Ali vidič, da se v tej kakor v vseh pokrajinskih stvarih pristransko postopa; da je začasni razstavni odbor popolnoma prezrl naš hrvaški in slovenski narod ter njegove posameznike; da je stalni odbor kakor iz milosti pustil za nas Hrvate in Slovence samo po eno mesto v glavnem in posebnih odborih; da se splošno postopa z ozirom na nas, kot bi bili tujci v tej deželi, a ne ravnopravni sodeželanji; ter ima ta razstava po svojih pripravah popolnoma italijanski značaj, zato podpisano predsedništvo izjavlja svoje mnenje in ga naznanja, da naš hrvaški in slovenski narod v Istri, njegove občine in zadruge, njegovi posamezniki, ne bi smeli sodelovati pri istrski deželni razstavi v Kopru, ki se pripravlja za leto 1910. — Podpisan je pod to izjavo profesor Vek. Spinčič kot predsednik in dr. Iv. Poščič kot tajnik.

+ **Umrl je v Semiču** gosp. Ivan Šusteršič ml. Pogreb bo v ponedeljek zjutraj.

— **Turki na Gorenjskem.** Jutri se pripelje na Jesenice turško študijsko odposlanstvo, ki sedaj potuje po Avstriji. Na Jesenicah bo njihov vlak premenil lokomotivo in sprejel dva jedilna voza bogato opremljena z vsem provijantom. Na Jesenice se odpeljejo streči ljubljanski natakarji.

— **V Medvodah in ob Savi** gori proti Kranju se prav pridno podpisujejo in zglasujejo za novo električno napravo.

— **Ferrerjeva ulica v Gorici.** Iz Trsta poročajo: Državno namestništvo je razveljavilo sklep goriškega mestnega sveta, da se prekrsti Semeniška ulica v Ferrerjevo.

— **Vinska letina v južni Dalmaciji in Istri** je izredno bogata, toda ljudstvo od tega blagoslova ne bo dosti dobička spravilo, saj so cene vinu po Braču in Hvaru po 10 do 11 K za hektoliter, a grozdje po 4 vin. kilogram. Tudi v Istri je bila vinska letina jako obilna, a grozdje ponekod vsled suše ni tako dozorelo ko sicer. Tudi tu so spekulanti ob trgatvi grozovito pritiskali ubogega kmeta. Pred splošno trgatvijo so nastavili kolikor toliko vsprejemljive cene grozdju, t. j. 16 do 20 vinarjev kilogram; ljudstvo, ki mu je nabava silno drage vinske posode skoro nemogoča, je zato silno mnogo grozdja postavilo na trg. Tega so čakali spekulanti in nenadoma znižali ceno na polovico in še

več. Marsikak revež je moral blago celo peljati nazaj domu, ker ga niti po 8 vin. kg. ni mogel prodati. Takemu oderuštvi kmeta bi se moralo na tak način že enkrat napraviti konec.

— **Prepovedano fotografiranje v Pulju.** Že nekaj let je prepovedano v Pulju iz vojaških ozirov fotografiranje. Za fotografično slikanje mesta je potreba dovoljenja pristaniškega admiralata in se slike cenzurirajo. Kako strogo se ta prepoved izvaja, nad dokazuje slučaj, ki se je izvršil pred nekoliko dnevi. Preteklo nedeljo in ponedeljek so imeli italijanski ognjegasci v Pulju slavnost. Imeli so tudi praktične vaje, ki so jih fotografirali za neko kinematografsko gledališče v Pulju. Po končanih vajah je povabila policija fotografa s seboj na urad, kjer so mu vzeli fotografske plošče na ukaz pristaniške uprave.

— **Nedostatek slovanskih šol v Istri.** V Istri je Hrvatov in Slovencev 55 in pol odstotka celega prebivalstva, a šol imajo (razven zasebnih) 93 in 146 učiteljev. Italijanov je pa v Istri samo 39,5%, pa imajo 74 šol s 258 učnimi močmi. V letih 1903/4 je bilo 12921 šoloobveznih otrok oproščenih, ker so jim bile šole oddaljene več kot 4 km, in od teh je bilo slovenske dece 10.929. Ti torej niso mogli v šolo, so pa znani slučaj, da se je že za deset italijaničev ustanovila državna šola. Pravičnost, ti si temelj Avstrije!

— **V treh koroških občinah** so zadnji čas razkrili pri občinskem gospodarstvu nerednosti in goljufije. Vse tri so vodili sami pristaši ptujskega »Štajerca«. Živela nemškutarska poštenost!

— **Ustrelli se je v Voloski** v Istri orožniški stražmojster Škrjanec, doma iz Kamnika. Zaradi neke ženske je bil premeščen, kar ga je gnalo v smrt.

— **Vojaška vest.** Iz Zagreba se poroča: Sklenjena stvar je, da bo imelo poveljstvo 16. vojnega zbora svoj sedež v Dubrovniku. Že skoro teden dni se mudi vojaška komisija v Dubrovniku, da tozadevno ukrene potrebno.

— **Ujet vlomilec.** Iz Zagreba se poroča: Detektivi so na Vseh svetnikov dan prišli na sled v zgornji ilici v Zagrebu razpitemu vlomilcu Pavlu Krčeliću. Ropar je pobegnil, a so mu preganjalci dobro sledili. Naenkrat se je Krčelić obrnil ter ustrelil dvakrat na policaje. Strela nista nikogar zadela. Sedaj so streljali tudi policaji, ki pa tudi niso zadeli zločinca. Končno so ga s pomočjo občinstva ujeli in odpeljali zvezanega na sodišče.

— **Požar.** 6. novembra okrog 2. ure zjutraj je začelo goreti v šupi pri Andrejaču v Trzinu. Ogenj se je hitro razširil na bližnje hiše, ki so vse s slamo krite, tako da so v četr uri gorele štiri hiše. Na lice mesta došlo domače gasilno društvo je delalo neumorno, a kmalu mu je prišlo na pomoč gasilno društvo iz Stoba, ki je požar začelo gasiti od nasprotni strani, tako da se je ogenj omejil na že goreče predmete. Pogoreli so podomače Andrejač, Pav. Tomšel in Starin. Zgorelo jim je vse pohištvo, obleka, krma itd. Zadnjemu je hiša ostala. Zavarovani so bili vsi za male svote. Ogenj je zažgala zlobna roka. Zavarovalnicam toplo priporočamo v podporo gasilno društvo v Stobi, ker se je toliko potrudilo in nam prišlo tako uspešno na pomoč.

— **Raznotere nezgode.** Žagarski pomočnik Janez Kalan v Prezrenju se je pri delu s cirkularno žago na roki težko poškodoval. — Šolarček Franc Miš se je na dvorišču hiše št. 14 na Dumaški cesti zaletel v štango tam stoječega voza in se na glavi tako poškodoval, da so ga morali oddati v bolnico. — V Novi vasi pri Viču je padla Celestinu Borgeziju deska na nogo in ga težko poškodovala. — V »ozdu« na Bledu je dinar Korošec Franc prožil drva navzdol. Pri tem delu mu je priletel hloď na desno nogo in mu jo zlomil. — Dekla Helena Šterlekar v Velikem Vrhu je na potu tako nesrečno padla, da si je težko pohabila levo roko. — Na Ambroževem trgu v Ljubljani je prišel mestni delavec Anton Krašovec nekoliko pijan domu in se sporekel s svojo ženo. Ta ga je v jezi z neko rečjo tako udarila po obrazu, da je dobil težko poškodbo in moral iti v bolnico. — Bivši krojač, sedaj mestni ubožec Ivan Sturm, je doma na stopnicah tako nesrečno padel, da si je pokvaril levo roko.

— **Visok dostojanstvenik na Kranjskem.** Vrhiško župnijo je doletela izredna čast, da ima v svoji sredi visokega cerkvenega dostojanstvenika. Ta ugledna oseba je: ekscelesca grof Pettenegg, nadškof damietski, vizitator nemškega viteškega reda. Stanuje na Lesnem brdu v gradu, kjer ima svoje več stotisoč vredne cerkvene dragocene umetnosti. Ekscelesca hoče vso zimo preživeti na gradu v Lesnem brdu.

— **Iz Trnovega na Notranjskem.** Naš telovadni odsek Orel uprizoril je preteklo nedeljo, 31. pr. m. lepo igr »Sinovo maščevanje«. Vloge so bile vse v dobrih rokah, za kar ima glavno zaslugo vrli naš načelnik brat Ludovik Krajnc, ki je igr

spretno uprizoril in tudi sam naslikal nove kulise. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana polna, in občinstvo je bilo zelo zadovoljno s prireditvijo. Igru bomo še enkrat ponovili. Na zdar! — V naši bližini, na Premu, se pripravljajo na ustanovitve novega telovadnega oddelka, za kar se posebno prizadeva vrli g. župnik Škrjanec.

— **Omikani Sokoli!** Z Javornika se nam piše: Na pokopališču na Koroški Beli smo na dan Vseh svetnikov popoldne imeli prav mučen prizor. Ob grobu r. g. župana Potočnika je stala »častna« straža od javniških Sokolov v ponošnih oblekah. Mi jim ne maramo kratiti takega veselja, a škandalozno pa je bilo, da so ti »olikani Sokoli« pri glasni duhovnikov molitvi ostali pokriti, ko je ondi na pokopališču bilo zbranih do 2000 ljudi, ki so po grobovih klečali in pa vsaj bili odkriti. Vse občinstvo se je zgražalo nad vedenjem imenovanih Sokolov. Tako daleč je že zabredel Sokol na Javorniku, da se že očitno roga verskim pravilom. Čudimo se, kako je mogel ostati pri takem početju gospod župnik tako miren in da ni posegel vmes, kakor smo vsi pričakovali. Mi se ne pustimo na ta način zasmehovati. Vsakdo je ostro obsojal tako početje in marsikdo je storil prav pikro opazko nad temi Sokoli. Mi bi svetovali tem omikancem, da naj raje tedaj pridejo stražiti grobove, kadar rjujejo po Javorniku in motijo nočni mir; morda se bodo ondi streznili.

— **Slavnostna otvoritev restavracije.** G. Anton Drašler otvori v nedeljo 14. t. m. v svoji na novo zgrajeni hiši poleg kolodvora v Borovnici restavracijo s koncertom. Posebna vabila se ne izdajajo.

— **Več poduradniških mest** je izpraznjenih v področju c. kr. železniškega ravnateljstva v Trstu. Zahteva se dovršena spodnja gimnazija ali realka ali pa druge, prvim štirim gimnazijskim razredom primerne študije. Izmed teh imajo prednost seveda tisti, ki so že zadostili vojaški obveznosti. Ker je pri železnici dandanes ugoden avanzma za poduradnike, priporočamo slovenskim mladencem, ki imajo veselje do železničarskega poklica, da pošljejo svoje prošnje za sprejem nemudoma c. kr. železniškemu ravnateljstvu v Trstu.

— **Založništvo sv. Štefan na Dunaju.** Iz pisarne deželnega pomočnega društva za bolne na pljučih nas obveščajo, da se bavi založništvo sv. Štefan, ki je za mladino izdalo krasno knjigo »Modri Janko« tudi z reprodukcijami v štirbarvnem tisku. Zastopnik založništva pokazal je ob priliki svojega poseta v Ljubljani krasne slike črne Matere božje čenstohovske, bizantinske Madone, ki jo je sv. oče podaril cerkvi v Marija-Celju, dalje reprodukcije po slikah Waldmüllerja, Websterja, Feudija in dr. Te za okras sob namenjene slike dobe se v knjigotrštvu po 5 kron izvod.

— **Novi koleki** pridejo v promet s 1. januarjem 1910. Isti se razločujejo od sedanjih v barvi in po tem, da bodo na spodnjem delu koleka, določenem za prepisavanje, nosili letnico 1910.

— **Sleparski Italijan.** Štefan Just, 27 let stari slikarski pomočnik iz Režije na Laškem, je okoli šest tednov delal pri slikarskem mojstru Humbertu Krajgarju v Naklem. Vzel je pri svojem mojstru 20 K predujema in ponoči izginil. Šel je v Škofjo Loko ter se zglašil pri lesnem trgovcu Cagliariju z lažljivo pretvezo, češ, da ga pošilja njegov mojster Kraiger s prošnjo, naj mu za kratek čas posodi 100 K. Ker Cagliari Kraigerja dobro pozna, izročil je temu zaproseni denar, kakor jo je Just z denarjem popihal domu v blaženo Italijo. Dognalo se je tudi, da je napravil v gostilni »pri Kroni« v Kranju sleparske dolgove.

— **Zopet morilec Födransperg.** Iz Trsta se poroča: Kot znano, je cesar pomilostil Julija Födransperga, ki je bil obsojen radi umora na vislice, na dosmrtno ječo. V sredo pa je o njem razpravljalo zopet v razpravi zaradi goljufije. Nekd. Karol Mihelčič, doma iz Vipave, ki je bil v koprski kaznilnici Födranspergov tovariš, se je s tem dogovoril da bo vplival na izdajatelja lista »Coda del Diavolo« (Vragov rep) glede sprejema nekega članka v list, ki bi zahteval ponovno razpravo Födranspergovega procesa. Födransperg namreč zopet zatrjuje svojo nedolžnost in pravi, da je samo zato priznal umor, da bi dobil milejšo kazn. Mihelčič je šel, ko je prestal svojo kazn, k bivši Födranspergovi ljubimki Katarini Celčič, ter ji je izvalil denar pod pretvezo, da bo skrbel, da se proces še enkrat vpele. Ker pa je denar porabil v svoje osebne namene, ga je sodišče obsodilo zaradi goljufije v eno leto težke ječe poostrene ječe.

— **Vreme.** Vremenik kaže pod normalom 733 mm; Toplomer 5. nov. +2½. Danes huda slana. Opoldne oblačno. Burja divja osobito po hribih. V kamniških planinah cel dan sneži; nekateri trde, da bo zima kasna in še tista mila, drugi pa, da bo zgodnja in huda.

reštu. Ob istem času bi imel priti v Bukarešto tudi car Ferdinand; prestolonaslednik Aleksander Karagjorgjevič pa bo šel na posete v Sofijo radi zaroke z bolgarsko princezino Evdoksijo. V Beogradu bod v najkrajšem času pričeli z dogovori glede trgovinske pogodbe med Srbijo in Bolgarijo. Konture balkanske zveze so torej še čisto nedoločne, a Pasič da z vsoto dela na uresničitev tega načrta ter se mu je zblizanje z Bolgarijo že posrečilo.

Cerkveni letopis.

k Sv. Višarje. Ako ostane vreme tako ugodno, kot sedaj, je na sv. Višarjah še dvakrat sv. maša, in sicer prvič prihodnjo sredo, t. j. 10. novembra. — Dan druge sv. maše se bo še o pravem času naznanil.

Music sacra. Jutri (zahvalno nedeljo) se bo pri veliki maši ob 10 uri izvajalo v stolnici: Missa in hon. s. Caroli

Borromael, zl. Ign. Mitterer, Graduale »Sacerdotes ejus«, zl. Ant. Foerster, offertorij »Veritas mea«, zl. Iv. Pogačnik, Te Deum, zl. Ant. Foerster (op. 18.) Tantum ergo, zl. P. Ang. Hrbar.

CESAR MENELIK UMIRA.

Rim, 6. novembra. »Corriere della Sera« poroča, da je smrt cesarja Menelika vsak hip pričakovati. Ker se italijanska vlada boji sovražnih izbruhov proti tujcem, je v sporazumu z Anglijo in Francijo odredila vse potrebno, da se red v notranjosti Egiptovije, kakor tudi zunaj nje, ne bo kalil. Oklic Menelikov glede nasledstva v korist Lidj Jeasu-a, so rodovi — razven nekaj izjem na zapadu države — mirno sprejeli.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

3095 Zahvala. 1—1

Za brezštevne izraze sožalja, ki smo jih sprejeli ob smrti našega preblagega očeta, starega očeta in tista, gospoda

Matija Arko

nadučitelj v pokoju,

bodi izrečena iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njih tolažilo in spremstvo na zadnjem potu. Posebno zahvalo izrekamo g. dekanu Riharju in ostali duhovščini ter g. nadučitelju Debelaku za njihovo požrtvovalnost.

Iskreno se zahvaljujemo tudi gg. pevcem za ganljive žalostinke in darovalcem krasnih vencev.

Šmartno pri Litiji 4. nov. 1909.

Žalujoči ostali.

3105

Žalostnega srca naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Vsemogočni poklical našega ljubljeneega soproga, oziroma očeta, brata in strica, gospoda

Franca Rožiča

c. kr. orožniškega stražmojstra v pokoju

po daljši, mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, danes zjutraj ob 3/4 5 v boljše življenje.

Pogreb dragega rajnika bode v soboto, dne 6. novembra ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v tukajšnji župni cerkvi in v Moravčah.

Št. Gotard, 4. novembra 1909.

Žalujoči ostali.

3112

Žalostni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v srhli pretresljivo vest, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo, našega nad vse ljubljenega očeta, oziroma soproga, svaka, brata in tasta, gospoda

Franceta Knavs

bivšega posestnika na Hribu

danes ponoči ob 10. uri, po kratki in mučni bolezni, previdenega s svetimi zakramenti za umirajoče, v starosti 68 let, v boljše bivališče poklicati.

Truplo pokojnega se bo v soboto dne 6. t. m. popoldne ob 2. uri slovesno blagoslovilo in se odneslo iz hiše žalosti na Hribu št. 2 na pokopališče k sv. Barbari ter se položilo k večnemu počitku.

Sv. maše za rankega se bodo brale v domači in drugih cerkvah. Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Na Hribu, 4. novembra 1909.

Žalujoča družina Knavsova.

3109

Najglobokeje žalosti potrži, naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti svoje iskreno ljubljenega matere, odnosno tašče, gospe

Lorencine Cimolini roj. Bisaro

stavbnega višjega polirja vdove

ki je včeraj zvečer ob 7. uri po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 55. letu svoje starosti mirno preminula.

Zemeljski ostanki drage pokojnice se bodo v nedeljo dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši žalosti Marije Terezije cesta št. 10 slovesno blagoslovili in potem na pokopališču pri Sv. Križu položili k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

V Ljubljani, 6. novembra 1909.

Rudolf Cimolini, sin. Karel Kranjc, zet. Pija Kranjc roj. Cimolini, Avgusta in Vida Cimolini, hčere.

1—1

V globoki žalosti naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti ljubljenega soproga, očeta, oziroma sina in svaka, gospoda

Ivana Šušteršiča ml.

trgovca in posestnika

ki je po dolgi mučni bolezni danes dne 6. novembra po noči v 40. letu svoje starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb bode v ponedeljek dne 8. novembra ob 8. uri dopoldne na pokopališču pri sv. Duhu iz hiše žalosti v Semiču.

Svete zadušne maše se bodo darovale v Semiču in pri sv. Duhu.

Semič, dne 6. novembra 1909.

Marija Šušteršič roj. Derganc, soproga.

Ivan Šušteršič, oče.

Neža Šušteršič roj. Magaj mati.

Anton Šušteršič, sin.

Dr. Fr. Derganc svak.

Sprejme se krojaški pomočnik

v trajno delo. Poizve se

3101 Oroslov Slapar 1—1
Ravnarjeva ulica št. 13, Ljubljana.

Sode

več vrst, velike

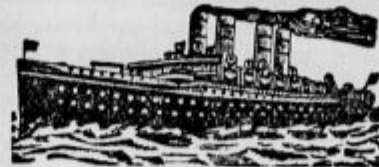
in majhne, stare

--- in nove ---

ima na prodaj J. Buggenig, sodarski mojster,

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

2957 3—1

V Ameriko
in Kanado

zložna,

cena

in varna

voznja s Cunard Line

H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Carpathia, 9. novembra, Ultonia, 30. novembra, Carpathia, 21. decembra 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 6. nov., 27. nov., 18. decem. 1909, 8. jan., 26. febr., 19. marca 1910. Mauretania, 20. nov., 11. dec. 1909, 29. jan., 19. febr., 12. marca 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Dne 14. novembra opoldne se bo prodalo na dražbi iz proste roke

posestvo na Fužinah pri Ljubljani

in sicer hiša, hlev, svinjaki in kozolec. Več se izve pri Francu Zupančiču, Hrušovo štev. 6, p. Dobrova.

Samec išče

stanovanje

z eno sobo in kuhinjo za februar-termin. Ponudbe pod šifro „500“ na upravništvo »Slovenca«.

3071 (1)

Pri graščini Predvor, pošta Tupaliče, se bo oddalo meseca decembra t. l. okoli

20 m³ hlodov lipovega lesa.

Ponudbe se sprejemajo pod »Lipa« glavna pošta Ljubljana poste restante. 2768 6—1

Prostovoljno gasilno društvo v Kranju razpisuje službo

kapelnika

z mesečno plačo 120 K. Službo nastopiti je s 1. decembrom t. l. Prosilec mora biti večš I. violine in krilovke. Prošnje s tozadevnimi spričevali doposlati je najkasneje do 20. novembra t. l. podpisanemu odboru.

Odbor prostov. gasilnega društva v Kranju,

3102 2—1

dne 4. novembra 1909.

Mestna hranilnica ljubljanska. Razglas.

3077

Meseca oktobra 1909 vložilo je

1361 strank K 794.822.79

1225 „ pa dvignilo . „ 693.046.34

Stanje vlog koncem oktobra 1909 K 36,673.540.36.

Ravnateljstvo.

Pristno,
če na
podplatu

ustanovno
: leto :
1860

Šent Peterburške
GALOSHE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.

Vsak dan jih izdela
tovarna
60.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

ZMEŠNJAVE NA GRŠKEM.

Atene, 6. novembra. Položaj je neprestano zelo napet. Sedaj je boj popolnoma izbruhnil med vojaško zvezo in kraljem. Kralj se je izjavil, da je nemogoče ustvariti prejšnje normalne razmere, če se ne bo po zasedanju zbornice združila vojaška zveza. Ker je vojaška zveza odločno izjavila, da na razdružitev ne misli, ni za sedaj nobenega izhoda iz kočljivega položaja. Ministrski predsednik Mavromichalis, ki se je sporazumel s Teodikisem in drugimi voditelji, je izjavil, da bo odstopil, ako se ne bo vojaška zveza razdružila. Noben politik torej noče več prevzeti sestavo ustavnega kabineta, ako ne bodo opustili častniki vmešavanje v politiko. Med pomorskimi častniki vlada nesloga. Tudi v vojaški zvezi so nastali prepiri. Mlajši častniki zahtevajo od Zorbasa zadoščenje, ker se je samovoljno dogovoril z vlado, da se upore potlačijo s silo.

Atene, 6. novembra. Kralj se je v zadnjih dneh ponovno izrazil, da mu je nemogoče, da je vztrajati na prestolu; želi si miru ter da se stališče dinastije omajano. Kralj se boji, da se mu je samo na ta način mogoče ogniti odstavljenju s prestola, ako se vladi sam odpove.

Ljubljanske novice.

Ij Slovinci! Bratje Hrvatje so tu! Narodna dolžnost Vas kliče danes zvečer h koncertu »Kola«!

Ij Na današnji koncert »Kola« pride tudi deputacija »Matice Hrvatske« in sicer: predsednik dr. O. Kučera, tajnik dr. A. Bazala in blagajnik prof. O. Bošnjak.

Ij Svečana Gajeva akademija bo jutri, v nedeljo, ob pol 12. uri v Mestnem domu. Dnevni red: 1. »Slovenec sem« (poje »Kolo«), 2. Govor dr. Fr. Ilešiča, 3. »Hrvatskoj« (poje »Kolo«). Vstop prost.

Ij Dohod »Kola« v Ljubljano. Hrvatsko pevsko društvo »Kolo« je danes z vlakom ob 3/4 na 1. prihitelo v Ljubljano. Na kolodvoru je bil zbran zbor »Glasbene Matice«, deputacije »Ljubljane«, »Slavca« in »Zvona« ter precej občinstva, med katerim smo opazili tajnika S. L. S. dr. Rožiča. Občinstvo je gostom klicalo navdušeno »Živio«, gospodične pa so goste obsule s cvetjem; godba je igrala »Naprej«. Imenom »Glasbene Matice« in ljubljanskih slovenskih pevskih društev je »Kolo« pozdravil predsednik prof. Stritof, povdarjajoč, da s »Kolom« prihaja Slovincem v posete hrvaška glasbena umetnost, »Kolo« hoče tako dejansko kazati hrvaško-slovensko vzajemnost. Naj to dejstvo združi v najmočnejši akord: da vzajemnost hrvatsko-slovenska ni prazna beseda. (Navdušeno odobravanje.) Odzdravil je podpredsednik »Kola« g. Hojlač, nakar so gostje med sviranjem »Oj Banovci« zasedli pripravljene kočije. Med pevci »Kola« smo opazili tudi nekaj hrvaških duhovnikov. Navdušenje ljubljanskega občinstva ob dohodu bratov Hrvatov bi bilo pač lahko nekoliko večje, pa zdi se nam, da se je od seksualnega kvantanja, katerega so liberalci cel teden gojili po Ljubljani, pač težko povzpeli do idealnega narodnega navdušenja. Zdi se nam, da bi se ne prehladila ni ljubljanski župan ni podžupan, ako bi goste pozdravila s par besedami. Kakor ljubljanska slovenska pevstva društva navdušeno pozdravljajo došle sestre Hrvatice in brate Hrvate, tako tudi mi kličemo: Dobrodošli v središču Slovenije, ki hoče z vsakim dnem vedno bolj dokazovati, da je del naše skupne domovine Hrvatske!

Ij Predavanja »Leonove družbe«. V letošnji zimski sezoni bode »L. D.« priredila celo vrsto zanimivih predavanj; vršila se bodo v knjižnični dvorani »Kotliške Tiskarne« (III. nadstropje). Prvo predavanje bode v sredo, dne 10. novembra, ob 6. uri zvečer; predaval bode prof. A. Robida o slovenski dramatik. G. predavatelj se bode ozrl na naše slovstvene razmere in pojasnil vzroke, zakaj naša dramatika ne more napredovati. — Predavanja so nadalje obljubili gg. ravnatelj dr. Mantuani (Sociologija umetnosti), prof. dr. K. Wessely z Dunaja (Pomen papirologije za krščanstvo), urednik Fr. Terseglav (Etika Kristusova) i. dr.

Ij Javno predavanje. Prihodnji torek predava v S. K. S. Z. g. dr. Jeršič. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vsi k predavanju!

Ij Službo učitelja glasbe razpisuje slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« in sicer za pouk v klavirju in v petju. Plača po dogovoru. Nastop službe začetkom l. 1910. Pismene prošnje s priporočili o dovršenih študijah je poslati odboru »Ljubljane« do konca tekočega meseca.

Ij Ljubljanski občinski svet bo imel v torek ob 5. uri sejo. Občinski svet hoče v torek protestirati, da je deželna vlada odredila, da mora občina razglasiti o priporočilih za volitve v obrtno sodišče razglasiti tudi v nemškem jeziku.

Ij Gospod Supančič ponesrečil. Deželnemu poslancu g. Supančiču so se

splašili konji. Pri tej nesreči se je gospod Supančič poškodoval na nogi.

Ij Velikemu narodnoradikalnemu junaku dr. Oražnu, ki je toliko predrzen, da po znani svoji preteklosti hoče po shodih druge učiti narodne zavesti in drugih lepih čednosti, bodo menda iz kamenja, nabrana pred frančiškansko cerkvijo postavili spomenik. Le tako je umevati »Narodovo« jezo na ponižno »Slovenčev« željo, naj tisto kamenje kam spravijo. Projektov je več: nekateri staroliberalci hočejo dr. Oražna s teklenico Aurovega piva v rokah, nekateri prevniško navdahnjeni, naj se ga postavi z najnovejšimi pravnimi akti v rokah, s katerimi ga je osrečil g. Žorž, drugi pa, ki Oražna najboljše poznajo pa zahtevajo, naj se ga postavi v pozo, kako je sprejemal na Dunaju denar od nemške kuharce ali pa kako je klečal v Novem mestu pred bivšim predsednikom sodišča. To so stvari, o katerih naj dr. Oražen odslej razpravlja na svojih shodih!

Ij »Vzorno« mestno gospodarstvo. Opozarjamo ljubljanske davkoplačevalce na članek živinozdravnika g. dr. Lampreta: »Mestna tržnica ljubljanska in nekaj resnice o oddaji službe tržnega nadzornika«. To poglavje je pač zopet sijajna točka »vzornega« mestnega gospodarstva. V kratkem se bomo ozrli tudi še na druge panoge tega »vestnega« gospodarstva. Tako bodo ljubljanci imeli res povod se razburjati. Celotako bomo predrzni, da si bomo jako blizu ogledali mestno elektrarno. To bodo zanimivi »sprehodi« po Ljubljani.

Ij Za člane naših organizacij znižana vstopnina v razstavo hrvaških dalmatinskih umetnikov. Člani in članice »Ljubljane« dobe vstopnice za umetniško razstavo hrvaških dalmatinskih umetnikov po znižani ceni 40 vinarjev za osebo danes od 6. do 7. ure v društvenih prostorih, jutri dopoldne od 9. do 10. ure in vsak delavnik od 6. do 7. ure zvečer. Tudi člani drugih naših organizacij dobe v prostorih »Ljubljane« vstopnice po znižani ceni.

Ij Nezvesti sluga. Sluga stavbinskega podjetnika V. Treota, Jakob Rode, je v četrtek poneveril 800 K, katere bi imel nesti na pošto in je nevésekam izginil.

Ij Bivši igralci in igralke slovenskega gledališča. Gdčna. Grgesinova nastopa sedaj v Osjeku v glavnih ulogah. Bivši ravnatelj gledališča v Osjeku g. Savič je angažiral g. Zacha in njegovo soprogo, rojeno Slovenko, za svoje operno in operetno gledališče, katero otvori na bulvaru v Belgradu. Gospod in gospa Taborsky z velikimi uspehi igrala na narodnem gledališču v Belgradu.

Ij Umrla je vdova višjega stavbinskega polirja gospa Lorenzina Cimolini, rojena Bisaro.

Ij Za predsednika obrtnega sodišča ljubljanskega je imenovan g. Hauffen, v ilustracijo, kako se umeva v Avstriji enakopravnost.

Ij Oblastva zasledujejo 33letnega zasebnega uradnika iz Prage, Kamila Prochasko, ker je pri »Živnostenski banki« v Pragi izgojil potom ponarejenega čeka 8000 K in neznanom kam pobegnil.

Ij V Ameriko sta se hotela odpeljati Andrej in Jožef Slavič iz Puž pri Voloskem, še predno sta zadostila vojaški dolžnosti. Na južnem kolodvoru pa jima je pot pristregel nadstražnik Nikolaj Večeršin s tem, da ju je aretoval. Obadva se bodeta zagovarjala pred sodiščem.

Štajerske novice.

š Častnik zaprt zaradi veleizdaje. Nek poročnik italijanske narodnosti 47. pešpolka je bil poveljevan iz Gorice v Maribor, da vezba nadomestne rezerviste. Pred nekaj dnevi je bil zvečer v neki gostilni, kjer se je v družbi Italijanov hvalil. Med drugim je tudi zaklical: »V slučaju vojske med Avstro-Ogrsko in Italijo bom prvi, ki bom vohunil za Italijo!« Ta izjava c. kr. častnika je vzbudila med drugimi gosti veliko presenečenje. Vest o tej zadevi se je raznesla po mestu, dokler ni trgovcu M. prišla na uho, ki je vložil proti častniku na vojaško oblast ovadbo. Priče omenjenega prizora so se takoj zaslislale pred vojnim sodiščem; neko pričo so po noči zbudili iz postelje, da so jo zaslišali. Poročnika so zaprli, ker je obdolžen veleizdaje ter so ga izročili garnizijskemu sodišču.

š Umrl je v Mozirju dne 4. novembra ob pol 7. uri zvečer g. Marko J. Lipold v 72. letu svoje starosti.

š Poročil se je v Petrovčah gospod Avgust Stelcer, mesar v Celju, z gdčno. Leopoldino Fürstovo iz Mozirja.

š Dr. Evgen Negri, sedanjí deželno-zbornski kandidat za celjsko tržno okrožje, je tisti mož, ki se je svoj čas radi stavbe »Deutsches Haus« z vsemi celjskimi Nemci sprl in radi tega odšel v Gradec. Sedaj bo pa Celjane v Gradcu zastopal. Dr. Negrijev oče je bil doma iz Čičarije in se je ponemčuril v Celju, kamor je prišel kot lesni trgovec. Dr. Negrijeva mati pa je

hči Slovenca Karla Sime, ki je bil lastnik hiše »pri zelenem travniku« v Celju. V veži te hiše je še danes mramornata plošča z napisom:

»Jaz sem slovenski rojak,
pa vendar podam iz srca
vsakemu Nemcu
svojo roko v imenu našega
Gospoda.

Na zelenem Travniku

18 Karl-Sima 62.

Ta dokaz nemškutarstva sedanjega kandidata se da manj skriti in zataiti, ko pri Woschnaggu. Sedaj imajo besedo južnoštajerski Nemci. Heil »Dr. Evgen Negri«!

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVOIZVOLJENI GORIŠKI DEŽ. POSLANEC S. L. S. JERČ UMIRA.

Gorica, 6. nov. Včeraj ob 3. uri popoldne se je dogodila v Kobdilju strašna nesreča. Ob 3. uri popoldne je pri delu na skednju padel novoizvoljeni deželni poslanec S. L. S. Jerč s skednja štiri metre globoko in obležal nezavesten. Poklicani zdravnik dr. Breclj je konstatiral, da ima poslanec Jerč glavo na več mestih razbito, počeno lobanjo in krvavenje v možganih. Ob 5. uri zjutraj, ko je dr. Breclj zapiščal ponesrečenca, je Jerč že umiral in je zdaj že skoro gotovo mrtev.

POLITIČEN POLOŽAJ.

Dunaj, 6. novembra. V političnem položaju je nastalo nekako premirje. Voditelji »Slovenske Jednote« so po včerajšnji seji zapustili Dunaj. Parlamentarna komisija »Slovenske Jednote« bo imela sejo v najboljšem slučaju šele v četrtek. Stvar vlade je, gledati na to, kako pride iz težavnega položaja. »Slovenska Jednota« je spregovorila svojo zadnjo besedo, ko je po Glombinskemu sporočila vladi, da se s sedanjo vlado ne pogaja.

POSVETOVANJE NEMŠKIH POSLANCEV.

Dunaj, 6. novembra. Prihodnji sredo se tu zbero vsi nemški državni poslanci, da se posvetujejo o politični situaciji.

MAŽARI DOBE KONCESIJE?

Budimpešta, 6. nov. Glasilo ogrske ljudske stranke poroča, da se je v ministrskem svetu doseglo sporazumljenje na tej-le podlagi: Ugotovitev plačevanja v gotovini, namestu banke garancije na gospodarskem polju in sicer take, kakršne so potrebne kot predpriprava za gospodarsko samostojnost Ogrske. Košut hoče dobiti le koncesije s pritrditvijo krone! — Dalje: samost. car. ozemlje do l. 1917 in vojaške koncesije, kakor jih je izdelal svoječasno odsek devetorice liberalne stranke. Med Košutom in Andrassyjem je zblizanje vedno večje.

ZAROTA SRBSKIH PRAVOSLAVNIH ŠKOFOV V PRILOG PRINCA GJORGJE?

Belgrad, 6. novembra. Nekaj dni sem se širilo v Belgradu vesti o zaroti srbskih škofov v prilog zopetnega proglašen a princa Gjorgje prestolonaslednikom, in sicer, da je stvar sprožil pravoslavni škof Nikanor s svojimi sanjami. (Glej »Po svetu«.) — »Zvono«, ki je prineslo to poročilo, je bilo takoj zaplenjeno. Isti list poroča, da sta odpotovala ministra notranjih zadev in pravosodja v Niš ter da se namerava zapreti vse one, ki so vpleteni v zaroto. Isti list zahteva, da se ima dotične cerkvene dostojanstvenike strogo kaznovati. S svojo brezbrzičnostjo je vlada pripravila tako daleč, da danes ni moč več gotovi, kdo bo naslednje jutro kralj. V Srbiji je danes življenje mnogih ljudi v nevarnosti. Treba postaviti vse one, ki mislijo na prevrat, pred sodnijo. Dalje pravi »Zvono«, da so bili pridobljeni za najnovejši komplot tudi nekateri častniki niške garnizije, ter da princ Gjorgje ni bil v nikaki zvezi z zarotniki. Cela preiskava se vodi z največjo tajnostjo.

NA GRŠKEM VEDNO VEČJE ZMEŠNJAVE.

Atene, 6. novembra. V glavnem mestu se vedno bolj širi antidinastično gibanje. Častniki na deželi odločno zahtevajo odstranitev cele dinastije. Prebivalstvo simpatizira s protidinastičnimi častniki.

GRŠKI PRESTOLONASLEDNIK NA NEMŠKEM.

Berolin, 6. novembra. Grški prestolonaslednik, ki se sedaj mudi v Potsdamu, bo ostal še nadalje v Nemčiji, zaradi razmer na Grškem.

KONFERENCA RADI KRETE.

London, 6. novembra. Vesti, da se bo radi Krete vršila konferenca velevladi, se dementirajo.

ROOSEVELT NA LOVU PONESREČIL.

London, 6. novembra. Došle so vesti, da se je Roosevelt na lovu ponesrečil in da je mrtev, a tem vestem nihče ne verjame. Tudi Rooseveltova soproga, ki je

sedaj v Rimu, brzojavlja, da ne veruje tem vestem.

IZBRUH VEZUVA.

Rim, 6. nov. Vezuv je zopet začel delovati. V četrtek so se izlile velike reke lave, ki so preplavile cesto pri observatoriju in pridrle do Resine. Potoki lave so se valili po ravnini naprej, dokler niso dosegli morja.

LIBERALNA ŠPANSKA VLADA PROTI FERRERU.

Ferrerjeva »moderna« šola definitivno zaprta. Sedanja liberalna španska vlada je potrdila sklep prejšnje vlade, s katerim je odredila zatvoritev Ferrerjeve »moderne« t. j. anarhistične šole. Ali bodo sedaj naši Ferrerovci tudi Moretu očitali »klerikalizem«, ko so njega in njegovo vlado tako proslavljali, češ, javno mnenje vse Evrope je zmagovalo nad Maurrom ter povzročilo imenovanje Moreta?

Proti katarom
sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravilno priporočena je 38 12 II.

GIESSHÜBLER
alkalične kisle

katere se z vspehom rabi sama ali pomšana z gorkim mlekom.
Ta miloraztapljajoča, osvežujoča in pomirjivo delujoča, pospešuje ločitev sleza in se v taeih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospektiaston in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastnerju, Peter Lassniku in Andrej Šarabon, Ljubljana. 14 52 49

Najcenejše in najbolj učinkovito odvajalno sredstvo

Filipa Neusteina poslajene odvajalne kroglice (Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi, vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahno odvajajoče, kri čistijo; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo 3006 20-1

za pranje

izvor prenuogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo tudi otroci.
Škatljica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj z 8 škatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovoj!

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejenimi kopijami. Zahtevajte Filipa Neusteina odvajalne kroglice. Pristne je, če nosi vsaka škatlica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdeče-crnem tisku »Sv. Leopold« in po pis. Filip Neustein, Apotheke. Naše trgovsko sodnjo zavar. embalažo morajo imeti našo tvrdko!
Filipa Neusteina lekarna, pri sv. Leopoldu!
Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: R. Hard Sušnik, lekarnar, in v več drugih lekarnah.

Inštrukcijo

v boljši rodbini želi dobiti šestošolec gimnazijec z jako dobrimi izpričevanji. Ponudbe na upravo tega lista pod »Inštrukcija«. 3093 1

2 krojaška pomočnika

sprejme takoj v stalno delo Ivan Zvezda, Jesenice, Gorenjsko. 3107 1-1

Pozor!

Radi družinskih razmer se takoj ceno proda lepa

pritlična hiša

sredi mesta vsa na novo popravljena. Plačilni pogoji zelo ugodni. Kupci naj izvolijo oddati svoje naslove pod šifro 1000 na upravništvo Slovenca.

ZVEZA BALKANSKIH DRŽAV

se zopet dviga na političnem obzorju — vsaj časniki pravijo tako. Prvi važen pojav v tem smislu je seveda obisk carja Ferdinanda v Srbiji. Sedaj se srbska vlada dogovarja z rumunskim dvorom, da bi mogel kralj Peter še pred koncem letošnjega leta obiskati kralja Karola v Buk-

občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 346 milijonov kron.

Poslovni Izkaz zavarovalnega oddelka na življenje:

	meseca okt. 1909	od 1. jan. 1909
Vložilo se je ponudb	1511	16.398
za zavarovano vsoto	K 13.073.471-16	K 135.706.194-53
Izgotovljenih polic je bilo	1247	14.081
za zavarovano vsoto	K 10.928.462-41	K 116.454.671-87
Naznanjene škode znašajo	K 647.095-63	K 8.301.422-15

BR. HLAVKA

izdelov. kirurški. in ortopedičnih predmetov in bandaž

Ljubljana, Prešernova ul. 5

Priloga četa svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižuterij, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, vsakovrstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljše kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Vse bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

St. 945

Les na prodaj!

3098 3-1

Občina Kranjska gora proda v Trenti 10.530 debel stoječega smrekovega, mecesnovnega in nekaj jelkovega lesa v debelosti od 30—150 cm. Ta les je cenjen po 3 K deblo. Poleg tega se še proda precejšno množino stoječega bukovega lesa, kojega deblo je cenjeno po 1 K. Omenjena količina lesa se proda ponudbenim putem. Pismene ponudbe naj se pošljejo

do 15. decembra 1909

na županstvo Kranjska gora, kjer so na razpolago in vpogled tozadevni pogoji. Ofertom je priložiti tudi 10% vadij. Na ponudbe pod zgorajšno ceno se ne bo oziralo, ker se les pod 3 K oziroma 1 K ne proda.

Županstvo Kranjskagora

dne 4. novembra 1909.

Alojzij Peterman

županov namestnik

!! Slovensko podjetje !!

Frane Souvansin

Ljubljana, Mestni trg šte. 22 in 23

Tiskana in tkana bombaževina

Bela in rjava kotonina

Domače in angleško sukno

Francoska svila

Modno blago iz prvih tvornic

Najboljše češko platno

Popolne opreme za neveste

Oprave za hotele in stanovanja

Največja založa preproč

Darila za Božič izpod cene

Ostanki po tvorniških cenah

Solidna postrežba! Nizke cene!

Urarskega učenca

iz boljše hiše sprejme takoj Ivan Levičnik, urar in zlatar v Kranju. 3087 3-1

KUHARICA,

tudi v kmetijstvu izvežbana, z denarjem želi znanja s kakim posestnikom, tudi vdovcem z otroci. Pisma pod imenom „Ana“ 30, Ljubljana, post. rest. 3084 1-1

VINSKE SODE

z hrastovega lesa, nekoliko rabljene, zdrave, močne
od litrov 56/65
" " 100/120
" " 200/220
" " 600/800

nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrticami v obsegu hlt. 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima naprodaj po primerno nizki ceni 295 119-1
tvrška M. Rosner & Co, Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne.

Na Kranjskem dobro poznana žganjarna in tovarna likerjev, išče v tej stroki dobro izurjene in vpeljane

zastopnike

proti dobri proviziji.
Ponudbe na administracijo tega časopisa pod „Z. W.“ 3108 1

PREKLIC.

Podpisani izjavim, da nisem plačnik nobenih od moje žene Marije Podobnik, roj. Kogej, napravljanih dolgov. 3100
Idrija, dne 5. novembra 1909.

France Podobnik,

hišni posestnik in rudar v pokoju.

IŠČE SE GOSPOD

vešč slovenske in nemške korespondence, zmožen strojepisja in nemške stenografije za takojšnji nastop. Plača po dogovoru. Event. se sprejme tudi gospodična. Pism. ponudbe pod šifro „Zavod“ na uprav. „Slov.“ 3096 3-1

GOZDNO POSESTVO

ležeče na Spodnjem Stajarskem, obsegajoče 313 ha, med temi 254 ha gozda s hišo, gospodarskimi poslopji in žago, z oblastvenim dovoljenjem za sekanje, se takoj proda za izredno nizko ceno K 120.000. Vprašanja na lastnika Jos. Petra Šunko, zasebnika, Maribor, Kasino ul. 2. 3104 2-1

Ura z verižico za samo kron 2.—

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja slezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3 letnim pismenim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5-50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezijska izvozna tvrdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1-1

NAZNANILO.

3103

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da bom tekom tega leta odprl v Ljubljani

tehnično pisarno.

Tu bodem izdeloval vsakovrstne načrte za javne in privatne stavbe. Sprejemal bom tehnična in vsa v stavbinsko stroko spadajoča dela. Sklicujem se pri tej priliki na neštivilne javne in zasebne stavbe, ki sem jih v zadnji dobi zgradil v največjo zadovoljnost dotičnih naročnikov, na primer: „Narodni dom“ v Brežicah, župne cerkve v Cerkljah, v Sv. Križu na Dolenjskem, na Teharjih pri Celju itd.

Letos zidam enajstrazredno ljudsko šolo v Št. Juriju ob juž. žel., knezoškofijske zavode v Št. Vidu nad Ljubljano in več drugih obsežnih stavb.

Solidnost moje tvrdke potrjujejo mnogoštevilna priznanja, ki so se mi izročila od raznih strani.

Priporočam se slavnemu občinstvu najtopleje za blagohotno naklonjenost in beležim

z odličnim spoštovanjem

Krško, dne 30. vel. srpana 1909.

Valentin Scagnetti,

arhitekt in mestni stavbenik.

Srečna Avstrija! V Avstriji imamo sedaj 30 ministrov vpokojenih, ki vlečejo od l. 1893. lepo vsoto pokojnine 1.220.000 kron. Ta vsota je samo zakonito določena, v resnici pa je veliko večja, ker so si znali nekateri ministri preskrbeti po milostnem potu zvišane pokojnine.

Vseslovanski kongres v Sofiji. Mestno zastopstvo v Sofiji je dovolilo 50.000 levov za stroške prireditve vseslovanskega kongresa v Sofiji.

Politične sanje prve vrste je neki imel pravoslavni škof Nikanor v Nišu. Te »sanje« da je imel že poleti, a niso prišle do pred kratkim v javnost, dasi jih je več svojim prijateljem in celo metropolitu Dimitriju zaupal. Sedaj pa je za stvar izvedelo ministrstvo in odredilo preiskavo. »Sanjalo« pa se je škofu Nikanorju to-le: Nad Srbijo se je odprlo nebo in gori je bilo videti kralja Petra, prestolonaslednika Aleksandra in princa Jurija. In pravoslavni škof je začul strašen glas Gospodov, ki je terjäl račune od kralja in prestolonaslednika. Tedaj se je škof drznil in vprašal: »Kaj naj Srbija stori?« Dobil je odgovor: »Princa Jurija naj voli za kralja. On je odkrit in junašk in pod njim se bo Srbstvo zopet zedinilo!« Seveda nihče ne verjame, da bi se bil sam ljubi Bog tako neposredno vtaknil v srbske homatije in se potegnil za princa Jurija, marveč vsak političen otrok vé, da je bil to le zopet nov poskus Jurjevih vojaških prijateljev v Nišu, da spravijo Jurija na prestol. Na ta naiven način so hoteli pridobiti ljudstvo za svoj načrt, a izpodletelo jim je. Preiskavo v Nišu vodi sam notranji minister.

Avtomobil ponesrečil radi psa. Iz Kiela se poroča: Deželni poslanec grof Reventlov je vodil avtomobil; zaletel se je z njim v drevo, ko se je hotel izogniti nekemu psu. Šofer si je razbil lobanjo in je kmalu nato umrl. Grof Reventlov je ostal nepoškodovan.

Ferrerjeva smrt na gledališkem odru. Iz Pariza se poroča: V gledališču pariškega predmestja Drenelle se je prvokrat uprizorila igra, ki ima naslov »Ferrerjeva smrt« in predstavlja tragično smrt španskega anarhista. Igro je spisal revolucionarni pevec Montehus, ki tudi sam igra glavno vlogo. Med občinstvom je bilo več članov delavske borze, mnogo znanih anarhistov in 3 mestni svetniki. Med predstavo so gledalci večkrat frenetično klicali: »Doli s kutami!« Ko se je na odru začela peti mednarodna himna, jo je pelo zraven tudi občinstvo. Policija je močno zastražila ulice, a se niso zgodili nikakj neredi. Tako je ves »teatr« res prišel v gledališče.

Odkritje nameravanega umora. Iz Prage poročajo: Policija je odkrila večeraj slučajno zelo predrzno nameravan umor. Lepotica Katarina Kral v Liebnu pri Pragi je imela ljubavno razmerje s tehnikom dr. Moricem Kohnom, ki je sedaj bival v Črnovicah, kamor je bil prestavljen pred dvema mesecema kot asistent iz praške tehnike. Domenila sta se, da umorita moža Kralove. Dr. Kohn je dopisoval s svojo ljubinko poste restante na glavno praško pošto pod znakom »Z«. Pri razdelitvi pism se je neko pismo z znakom »Z.« zamešalo v nek časopis. Ko je naročnik dobil časopis v roke, padlo je omenjeno pismo iz njega, ki ga je odprl. V pismu je našel nekaj bel prašek in listek: »Zinešaj to zadnjo količino med jedi. Učinek se bo kmalu pokazal.« Naročnik časopisa je takoj naznanil celo zadevo policiji, ki je poslala dva detektiva na pošto. Ko je večeraj prišel nek mož na pošto in zahteval pismo z znakom »Z.«, so ga aretovali. Priznal je, da ga je poslala po pismo gostilničarka Kral, ki so jo takoj zaprli. Izpovedala je, da doslej že večkrat poslanih strupov nikoli ni rabila. Njen mož pa se je izjavil, da je večkrat občutil po kosilu slabosti. Policija je tudi odredila, da se aretuje dr. Kohna.

Velike vojaške vaje na Japonskem. Na Japonskem se bodo pričele 18. t. m. velike vojaške vaje, katerih se bo udeležilo sedem vojaških zborov. Poveljstvo XIV. vojnega zbora, ki spada k defenzivni južni vojski, bo vodil osebno japonski cesar. V Koreji se bodo pomnožile vojaške postojanke. V južni Koreji so se pojavili korejski uporniki, ki so imeli več bojev z japonskimi četami, a so po znatnih izgubah zbežali v pogorja.

Avtomobilne vozove za škropljenje cest imajo že dalje časa v Parizu. Ti vozovi so tako izdelani, da morejo voziti s seboj jako veliko množino vode in vsled nagle vožnje tudi hitro poškrope ceste. Sedaj se je odločil tudi berlinski magistrat, da nakupi take vozove.

Beg krščanskih vojaških obvezancev pred vojaško službo na Turškem je splošen. Odkar je uveljavljena splošna vojaška dolžnost, beže nemohamedanski fantje kar trumoma v tujino. Pristaniške oblasti so dobile strog nalog, da skušajo beg vojaških obvezancev ustaviti ali vsaj kolikor moč ovirati.

Zaznamovani obiskovalci gledališč.

Obiskovalci stojišča v parterju v ljubljanskem gledališču dobe med odmori v predstavi pri izhodu kontrolni listek, ki ga mora vsakdo pri vstopu zopet oddati. Včasih pa se zgodi tudi drugače. Prijatelj - dijak odda prijatelju - dijaku ta listek zunaj gledališča in tako vidita oba predstavo, seveda vsak samo en del. Japonski gledališki ravnatelj pa so organizirali kontrolo gledaliških obiskovalcev pametnejše. Vsakemu gostu ki gre med predstavo iz gledališča, se utisne od vratarja na roko poseben znak s tušom. Tako more gost nemoteno oditi iz gledališča in priti zopet nazaj. Priporočljivo seveda ni med predstavo umivanje rok, ker bi to veljalo novo vstopnico.

Izvanreden top. Iz New Yorka se poroča: Ameriška vojna uprava dela sedaj poizkuse s topom popolnoma novega sestava. Top ima 340 milimetrov kalibra, težak je 65 ton in izstreli naboj 665 kilogramov v daljavo 40 kilometrov.

Leteča žena. Sedaj bodo začele tudi ženske letati po zraku. V Chalonsu se je že dvignila baronica de Laroche s svojim letalnim strojem v zrak, in ga je tudi sama vodila. Preletela je dva velika kroga v zraku, obsežna skoro štiri milje. Zrakoplovka je še zelo mlada ženska. Predno se je dvignila v zrak, so izjavili skoro vsi gledalci, da je polet nemogoč vsled premočnega vetra. Ko je baronica letela v zraku z vetrom, je dosegel letalni stroj vznemirljivo hitrico. Vodila pa je stroj s tako spretnostjo, da je navidezno igraje premagala vse težkoče ter so jo gledalci burno odobraval. Kmalu na to se je lahno in mirno spustila na zemljo.

Zastrupila je svojega ženina v Wiesbadnu pretekli terek zasebnica Siebel s cijankalijem. Zastrupila je tudi sebe. Stori-la je grozni čin vsled tega, ker so se stavile njujini poroki zapreke.

Tovarna letalnih strojev na Dunaju. Tvrdka Werner in Leiderer, ki ima na Ottakringu veliko tehnično podjetje, namerava izdelovati letalne stroje Farmar-novega sestava. Baje bo še tekoči mesec izdelala prvi letalni stroj ter je za poizkusne vožnje dalo vojno ministrstvo dve zrakoplovni lopi na Steinfeldu na razpolago.

Skrivnostni umor v Peterburgu. Časopisi so poročali o skrivnostnem umoru, ki se je dogodil v Peterburgu. Dognalo se je sedaj, da je morilec neki inženir Gilevič. Svoje dejanje si je pač dobro izmislil, vendar ne tako, da bi ostalo popolnoma prikrito. Zavaroval je svoje življenje za 300.000 kron in je tudi plačal zavarovalno vsoto za prvo leto. Denar, za katerega je bil zavarovan pa bi bil dobil rad kolikor mogoče hitro. Zato pa bi mu bilo treba umreti. Ker pa sam ni imel do tega veselja, si je poizkušal poiskati za to dvomljivo veselje — žrtv. V nekem moskovskem časopisu je inseriral, da išče nek bogat veleposestnik tajnika. Oglasilo se je vse polno prosilcev. Po dolgem izbiranju je našel Gilevič primerneга človeka za svoje namene. Oba gospoda sta odpotovala v južno Rusijo. Pozneje bi odšla na inozemsko, ker biva bogati veleposestnik sedaj še tamkaj. Mladi tajnik si je moral preskrbeti potni list, a drugih stvari vzeti s seboj le malo. V nekem provincialnem mestu je stavil »protektor« tajniku čudno zahtevo, da se mora namreč popolnoma sleči, ker se hoče prepričati, ali je zdrav, predno potujeta v inozemstvo. Šlo je brzkone za to, da najde na njem kak poseben znak. Preiskava je izpadla popolnoma povojno. Drugi dan pa je tajnik ušel, ko se je branil zavziti nek čaj, ki mu ga je Gilevič hotel na vsak način vsiliti. To je mladega človeka tudi rešilo. Gilevič je nato najel v Kijevu pri neki ženski stanovanje pod imenom Fedorov, ki ga je plačal za celo četrtletje naprej. Prinesel je s seboj tudi malo košaro, a ostal ni v stanovanju dalje kot nekaj dni. Ko je dvignil v neki banki 2000 rubljev, je odpotoval v Peterburg. Obiskoval je večkrat svojega brata, ki je dijak peterburškega vsučilišča. Nekega dne pa je naenkrat izginil. Drugi dan pa so vsi listi prinesli poročila o groznem umoru v Lečukovu. Kdo je umorjenec, in kdo morilec? Naenkrat je prišel k truplu dijak Gilevič, ki je spoznal v njem svojega brata. Ko je zapustil mesto zločina, so ga opazovali detektivi. S svojim čudnim obnašanjem je vzbudil sum ter so ga zaprli. Hišni hlapec je izpovedal, da se je Fedorov vrnil o polnoči z nekim mladim človekom domov, ki pa ni več živ zapustil stanovanja. Gilevič oziroma Fedorov je pobegnil. Njegova suknja, ki je bila kupljena v neki trgovki v Moskvi, naj bi pričala o umoru. Med tem je prišla o umoru vest v Kijev. Skoro istočasno pa je prišlo pismo iz Moskve od Fedorova na kijejsko gospodinjjo, da naj stanovanje od-da, ker se ne misli več vrniti. Policija je na prošnjo gospodinjje, odprla košaro, ki jo je Fedorov pustil v Kijevu. Našli so v njej različne strupe, kirurške priprave in malo, lepo izdelano sekirico. O inženirju Gileviču pa ni nobenega sledu, tiralnice ga povsod zasledujejo. Umorjenega mladega

moža pa je spoznala njegova ostarela mati. Umorjenec je bivši podčastnik Bar-kov, ki je bil tudi član zveze »pravih Ru-sov«. Iskal je službo in padel morilecu v roko.

Zopet dva ponesrečena hribolazca. Na severni steni Hochtorja sta se ponesrečila dva dunajska hribolazca Grigar in Larisch. Larischa so dobili že v soboto ubitega. Grigarja je pa našla ekspedicija v ponedeljek ubitega. Z velikimi težavami so spravili oba v dolino. Kaj iščejo hribolazci sedaj v pozni jeseni v hribih, nam ni jasno in to vprašanje dopušča edino pravi odgovor: smrt.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsiel comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol bla-
zajoče in odvodno mazilo pri prehlajenju
itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2- se do-
biva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega
povsod priljubljenega domačega sredstva,
naj se jemljejo le originalne steklenice v
skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabetna cesta šte. 5 nova.

Globin

čistilo za čevlje

Edini izdelovalec
Fritz Schulz jun. deln. Lipsko

Edle uonje mehko in daje veselo jano blesk
Gleda pri St. Louis 1904 Zlata svet. Pariz 1900

Previdnost! Pomijala se bodo mnoga
manjvredna ponarejanja.

GLOBIN

Zahteva naj se odločno
od Fritz Schulz jun. R. S.
Doh. se povsod. v VELIKIH SKATLJAH. D 1079 10-1

Naročajte „Slovenca“!

Izdelane postelje iz rdečega postelnega in-
leta, prav dobro napojnje-
le, perica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm
široka K 10- 17- 15- in 18- 2 metra
dolga, 140 cm široka K 13- 15- 18- 21-
Zglavniki 80 cm dolg, 58 cm širok K 3- 3-50
in 4- 90 cm dolg 70 cm širok K 4-50 in 5-50. Izdelujem
tudi po kakoršnikoli drugi meri. Tridelni modroci iz zime
za eno posteljo K 7- 7- 10- 13- 15- 18- 21- Pošilja se poštine
prosto po povzetju od K 10- naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame le proti povrnitvi poštinih stroškov. 3033 6-1
Benedikt Sachscl, Lobes 910 pri Plzinu Češko.

Želiva se oženiti

samo s tako damo, ki naroči opremo od trdke bratov Hrejcar
v Dobruški. Naj si torej vsaka nemudoma naroči vzorce prekrasnega
barhenta, flanel, kakor tudi lanenega in bombažastega blaga naj-
boljše kakovosti. Izjemna reklamna prodaja. 6 kosov obeljenih
rjuh brez šiva izborne kakovosti v velikosti 150/200 cm K 13-50
dokler je še kaj v zalogi.

2887 1-1

Najvišje novelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva.

XXVII. c. kr. državna loterija

Za skupne vojaške dobrotelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 18.386 do-
bitkov v go'ovini v skupnem znesku 514.800 kron.

**Glavni do-
bitek znaša 200.000 kron.**

Srečkanje nepreklicno 16. decembra 1909. - - - Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstr. 7,
v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih-, poštnih-, brzojavnih- in železniških uradih, v
menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštine prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Schicht-ovim milom

2712 6-1

se to lahko doseže.

Kakšno veselje in kakšen ponos občuti go-
spodinja pri pogledu svoje svetle, slastne,
čiste kuhinje! In kako hitro je vse osnaženo,
perilo, kakor cela hiša! Čar zadovoljnosti
in veselja vlada njen dom. Z

Pozor!

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in na deželi nova modna trgovina

Peter Šterk

Stari trg št. 18 Ljubljana Stari trg št. 18

kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.

Velika zaloga letnega in zimskega moškega ženskega in otročjega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, **modercev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, zavratnic, šerp, pajčolanov, otročjih oblek, svile in baržune za bluze** in nakite, svilne trakove, posamentrije, čipke, slinge in vse potrebščine za šivilje, kakor tudi velika zaloga **najmodernejših in najboljših moških klobukov, čepic in vsakovrstne kožuhovine**, vse po najnižji ceni. 1495 1

Pozor!

Izprašan strojnik

neoženjen ter izučen ključavničarstva želi vstopiti takoj v kako službo. Naslov pove upravništvo „Slov“.

ČREVA

suha in soljena, za vse vrste klobas, se dobe v mestni klavnici ali pri **Jož. Bergmannu**, Poljanska cesta št. 83 v Ljubljani.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na drobno in na debelo

Velika zaloga pletenin

kakor: srajce, spodnje hlače, nogavice, maje, otročje obleke itd. itd.

2 mizarska pomočnika 2

Anton Hrovat, mizar na Breznici, p. Žirovnica, Gorenjsko.

Kašelj

Kaiserjeve

2817 24-1 hripavost, katar, zaslezenje, katar v grlu, oslovski in dajski kašelj odpravijo zdravniške preizkušene in priporočene karamelo za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijčno potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zavoj 20 in 40 vin, skatljica 80 vin. dobivajo se v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“, Rih, Sušnik, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek: Ubald pl. Trnkoczy, G. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohinc, I. Gjurčić, Metlika, A. Roblek, Radovljica, D. Pirc, Idrija, H. Brilli, Litijs, E. Burdich, Sk. Loka, H. Roblek, Trzin, K. Andrianič in I. Bergmann, Novomesto, K. Savnik, Kranj, J. Močnik, Kamnik, C. Huss, Vipava.

Brzoparilniki za krmo

„ALFA“

so najbolji!

Velika prihranitev na času,

na kurivu

:: in boljša krma ::

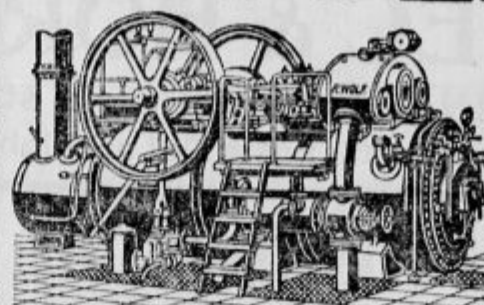
to so največje prednosti istega.

Zahtevajte cenik! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

Line 1909: zlata kolajna, najvišja odlika.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.

Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI

na nasičen par in vroči par od 10—800 konjskih sil.

Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

Pozor!

Prodaja

Pozor!

najnovije narejene obleke jesenske in zimske, za gospode, dame, dečke in deklice po naj-

nižji ceni edino

2629 1

konfekcijska trgovina **A. LUKIČ**, Pred škotijo 19.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Maglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Slovenska tvrdka obuval

„Združenih čevljarjev v Ljubljani“

Wolfova ulica 14

Wolfova ulica 14

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom. Prave ruske galoše, dokolenice (gamašne) in vse v to stroko spadajoče potrebščine. Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici. — Zahtevajte cenike.

1133

St. 589/pr.

Razpis.

3001 3-1

Pri deželnem odboru kranjskem je namestiti

zdravstvenega tajnika

s prejemki V., za deželne uradnike veljavnega plačilnega razreda t. j. s plačo letnih 3.600 K in z aktivitetno doklado letnih 966 K.

Prosilci za to službo vložijo naj svoje prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim listom, domovinskim listom, z diplomo o doktoratu vsega zdravilstva, z dokazili o dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika, do

28. novembra t. l.

pri podpisnem deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. oktobra 1909.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam uljudno naznanjati, da sem

prevzela in otvorila v nedeljo, dne 24. t. m.

restavracijo „pri Maliču“

(Hotel „pri Maliču“)

v kateri točim izborna Zajčeva pristna vina in je dobro poskrbljeno za izborno in ceno kuhinjo.

Posebno po gledaliških predstavah bodo pripravljena vsakovrstna gorka in mrzla jedila.

Ker sem preje že več let vodila v splošno zadovoljnost p. n. gostov restavracijo „Pri zlati ribi“ v Stritarjevih ulicah, se tudi še nadalje priporočam za mnogobrojen obisk slav. p. n. občinstva.

3026 3-1

Marija Rozman, voditeljica.

Betonsko podjetje

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamena in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 73,
Filijalka na Pešati, pošta Dol pri Ljubljani

Odda se

3063 3-1

polovico lože v l. redu

za nepar predstave. Poizve se v Šešarkovi trafiki v Šelenburgovi ulici.

Prav
dobre vinske sode

z hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400—600, 1200, litrov proda po nizki ceni

Fran Cascio Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Ivan Pretnar

prej Oberhuber, Mlino, p. Bled.

Podpisani si usoja slavnemu p. n. občinstvu vljudno javiti, da je prevzel prej Oberhuberjevo mizarstvo delavnico ter jo opremil z najmodernejšimi stroji, da more izvršiti vsako, v stavbeno in pohištveno mizarstvo spadajoče delo od najfinejše do najenostavnejše izpeljave.

Priporoča se za obila naročila, zagotavljajoč solidno, trpežno delo, natančno po naročilu in po najnižjih cenah.

2991 2-1

Velepospovanjem

Ivan Pretnar.

Prostovoljna prodaja zemljišč.

Na predlog gosp. Antona Gaber iz Škofjeloke št. 14. prodala se bodo vsa njegova zemljišča. (Finfarjevo posestvo) to je vložek št. 20., 21., 22., 268. in 339. kat. obč. Škofjaloka, št. 77. kat. obč. Sopotnica, št. 61. kat. obč. Puštal, št. 108. kat. obč. Suha in št. 193. kat. obč. Godešice, na javni nadrobni prostovoljni dražbi.

Posestvo obstoji iz hiš št. 14. in 15. v mestu in št. 13. na Studencu z žago, mlinom in fužino, iz pristave o Karlovcu, iz travnikov, njiv in gozdov.

Vodna moč na jezu je konstantna, ima okrog 100 konjskih sil in se bi lahko dala izrabljati tudi za kako električno napravo.

Dražba se odredi

na dan 11. novembra t. l.

in se bo pričela točno ob 9. uri dopoldan v notarski pisarni v Škofjiloki, ter se bo — razun pri gozdih — če se bo izkazala potreba, nadaljevala na licu mesta.

Izključna cena za posamezne predmete je razvidna iz dražbenih pogojev, ki so vsakemu na ogled v navedeni notarski pisarni.

Prodajalec si pridrži pravico skozi tri dni prodajo odobriti ali ne.

Vsak dražitelj ima pred ponudbo položiti 10% izključne cene kot varščino. Prvo polovico kupnine je plačati v 14. dneh, drugo s 5% obresti pa v treh mescih.

Zemljiškopravni zavarovanim upnikom ostanejo njih pravice ohranjene ne glede na prodajo.

Škofjaloka, 29. oktobra 1909.

3022 2-1

Niko Lenček, l. r.,

c. kr. notar kot sodn. komisar.

!! Pozor kmetovalci!!

za gnojenje njiv, oddaja v vsakih množinah in po vsaki ceni

M. Rosner & Co. v Ljubljani poleg Koslerjeve pivovarne.

Sveže odpadke od kuhanja sliv in hrušek, izvrstne za krmno prašičev, kakor tudi

2953 7-1

Mesečna soba

s posebnim vhodom, novo opremljena, razgled na ulico, se odda za eno ali dve osebi, na Krakovskem nasipu 18, I. nadstropje, levo.

3078 3-1

Edini ugoden nakup

! ostankov!

40 metrov cefira, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1—8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1

V. J. Havliček a bratr v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo Velec. gospod V. J. Havliček a bratr, Poděbrady. Zadržno pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošlijte mi še 40 metrov ostankov a ... Spoštovanlem V. V. Neustyňa, Uhry, 16. II.

3015

Proda se še nova

3-1

hiša na Savi

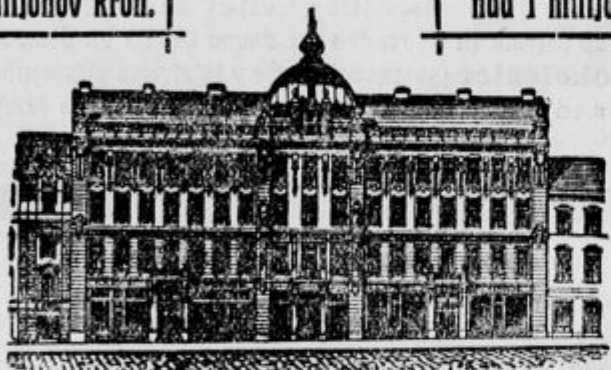
štev. 145 blizu tovarne, s 6 stanovanji in 500 sežnjem velik vrt. Več pove A. Pretnar, na Savi 93 pri Jesenicah, Gorenjsko.

Najbolj varno naložen denar
je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje hranil. vlog:
nad 36 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 % izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolжник pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v Instančni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah št. 3, nasproti frančiškanskemu kloštru.

DELNIŠKA DRUŽBA PIVOVARNE

UNION

priporoča marčno carsko
dvojnato marčno
in eksportno pivo

priznana dobre kakovosti.

Tropine in sladne
cime kot najizbor-
nejša piča za živino

2823 1

LJUBLJANA SP. ŠIŠKA

Podružnice
Spljet, Celovec

- In Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na ogrske premijske srečke, polovice po 7 K, cele po 12 K, zrebanje 15. novembra, glavni dobitok K 200.000,

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter je obrestuje po čistih

4 1/2 %

Podružnice
Spljet, Celovec

- In Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Badon, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling,
Novi Jičín, Pízen, Praga, Graben, in Praga, Mala stran, Liberec, Cvikava,

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Usojam se p. n. občinstvu vljudo
javiti, da se **preselim s 1. no-**
vembrom t. l. iz Št. Vida v svojo
lastno hišo k sv. Frančišku v
Savinjski dolini na Štajerskem.
Imel bom ondi kot doslej **gostilno**
in **trgovino** ter prosim, da se na-
slavljajo vsa pisma na naslov:

Alojzij Rojec

Sv. Frančišek v Savinjski do-
lini žel. postaja Rečica na Paki
Štajersko.

2951

3-1

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela
St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje priporoča
za vsa cerkvena dela.
Velikanska zaloga svetih
razpel. -- Novi zanimivi
slovenski ceniki zastoj
in franko. -- Postrežba
solidna in hitra. 1818 26-1

KONTORISTA-SLOVENCA

mlajšo moč, ki rad dela, z lepo naglo
pisavo, sprejme tovarna v Pragi.
Trgovska šola ni potrebna. Mes. plača
K 120. Voznina do Prage se nagradi.
Ponudbe s prepisi izpričeval in sliko,
ki se vrne, naj se pošljejo pod sifro:
38448956 poste restante Praha VIII.
Poštni urad Praha 22. 3016 3-1

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu si usojam uljudno naznanjati,
da sem svoj brivski in frizerski obrt preselil
:: v hišo na Sv. Petra cesti št. 32 ::
poleg kavarne „Avstrija“.

Salon za dame s posebnim vhom in se-
pariranimi oddelki. Poleg umivanja glav, vsako-
vrstno friziranje in barvanje las, priporočam
svoj gorki in mrzli zdravniški priporočeni su-
šilni aparat. Izvršujejo se vsa lasna dela. Vpletke
(kite) striženih in zmešanih las v veliki izbiri.

Z vsem spoštovanjem se priporoča

M. Podkrajšek

frizer za gospode in dame. Sv. Petra cesta 32.

Skupna rezerva sklepom 1908

čez stoitidesettisoč kron.

Upravno premoženje sklepom 1908 čez

tri milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 600.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4³/₄ %

t. j. K 475 na vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez
odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se
obrestovanje pretrgalo.

Ima domače hranilnike.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani. 3418

Račun poštne hranilnice št. 49086.

Telefon št. 135.

BERNHARDT-OVI

Petrolin- lokomobili in

motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

Obratni stroški 5-6 vin. za konjsko silo in uro.

Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smradu, nobenega izpraša-
nega strojnika, nobene nevarnosti za eksplozije ali ogenj, nizki
nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba nobe-
nega dimnika. Pripravljeni za takojšnji obrat.

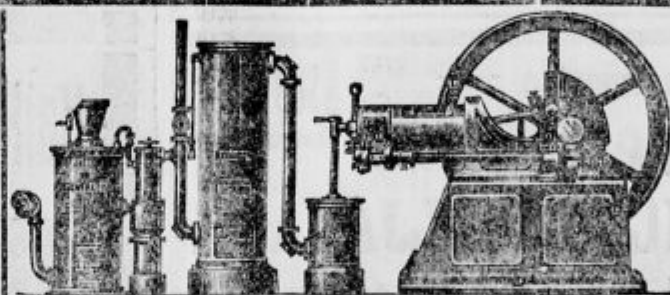
Najceneja obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2, Schönbrunnerstrasse št. 173, Sl.

C. kr. priv. tovarna za motorje in stroje

Zastopnik: **J. MIKULA**, inženjer, sodnijsko zaprisežen cenilec, Ljubljana, Cigaletova ulica 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

Ortopedično
zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nad-
zorstvom **dr. Ivana Oražna**
raznovrstno skrivanje hrbtnice,
izhočen hrbet, neenake rame, ne-
enaka ledja itd., se nahaja

na Turjaškem trgu št. 4
I. nadstropje.

Pojasnila daje **dr. Iv. Oražen**
ob svojih ordinacijskih urah od
9. do 10. ure dopoldne in od
2. do 3. ure popoldne v

Wolfovih ulicah št. 12.

KNJIGOVODJA

izurjen v dvostavnem in ameriškem
knjigovodstvu, slovenskega in nemškega
jezika več, išče službe za januar ali
februar. Ponudbe pod „Merkur 1910“,
poštno ležeče. 3071 4-1

Lepo stanovanje

v solčni legi, obstoječe iz 2 sob, kuhinje,
jedilne shrambe in kabineta ter s porabo
perilnice in delom vrta se odda takoj za
november termin na Dunajski cesti
št. 60. 3041 3-1

Lepo stanovanje

s 3 sobami, visoko pritličje, in s pritlikinami
se po ceni takoj odda. Sv. Petra nasip št.
3085 63 oziroma Usnjarske ul. št. 1. 2-1

Dobrodoča

gostilna in trgovina

na deželi se s 1. prosincem odda v
najem, event. se tudi celo posestvo
proda. V hiši je tudi koncesija za
žganjetoč. 3002 3-1
Kje — pove uprav. „Slovenca“.

2 hiši

se prodasta. Več se poizve na Trnov-
skem pristanu št. 14, Ljubljana. 201

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJAN STOR, Ljubljana, Presernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:
„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—
„Curier“ kolesa „115“—
Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši
šivalni stroji od K 66.— naprej. (1)

Za prekuovalce ista cena, kakor v tovarni!
Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

**nagrobni vencev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo
hitro in točno.

~ Cene brez konkurence! ~

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Poštna hranilnica račun šte. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu **v Ljubljani** na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 71,417.344-75**

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17,102.911.27**

Upravno premoženje **K 17,519.983-93**

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj

114 in praznikov. 52—1

POZOR!

2977

== Slovenska modna trgovina ==

modni salon za **moderne** damske klobuke

SLOVENC!

52—1

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se naj-
vdanejšje priporoča velecenjenim damam.

SVOJI K

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJIM!

845 52—1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfineše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjski, solidno in trepno po najnižjih cenah. Zupniščem,
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so značilni, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
njejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tiskarju“ 188 (52—1)

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško
priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187)

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Za šport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih specialnih
znamk ter posameznih delov.
Izposojevanje koles
prejem koles za emajliranje,
: poniklanje ter popravila :
solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Lepa zračna

661

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
od 8 kron mesečno naprej, se takoj
ali za pozneje oddajo v novozgra-
jenih hišah na Predovičevem selu
poleg Ljubljane. — Več se izve pri
E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
: : v Ljubljani. : :

**Ravnokar so izšle nove dvo-
stranske slovenske plošče!**

Cena 4.— krono
in po 2 K 50 v
Velika zaloga
gramofonov od
25 kron naprej.

Dobl se tudi na
mesečne obroke.
Zato zahtevajte
tako brezplačno
cenike gramofonov
in raznih plošč.

Fr. P. Zajec : : urar in optik : :
Ljubljana, Stari trg 26

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah

112 priporoča 52—1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

4 tedne poskušnje

n na ogled razposiljam svoja **KOLESA**
po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri.
Ilust. ceniki franco. 2351

Fran Dušek
tovarna koles,
Opočno štev. 85.
na Češkem.

Puške!

Lancaster od K 26.—, Flobert-puške od
K 850, pištole od K 2.—, samokresi od K 5.—.
: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. : :
F. DUŠEK v Opočno štev. 77
1631 Češko. 32

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna. 52—1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, posta-
mentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-
vodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz
mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru“.

::: Največja zaloga :::

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 ::: Podružnica:
Dovo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pre-
vzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52—1

Narisi in proračuni na zahtevo zastopj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

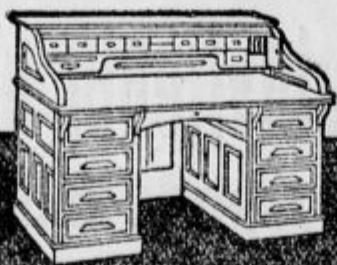
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34—1

priporočata

**Praktično
in
priročno.**

**Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.**

kakor tudi pisarniške po-
trebščine, pohištvo, n. pr.
amerikanske pisalne mize
ki so izredno praktične
:: za porabo. ::

Prospekte zastopj in poštnine prosto.

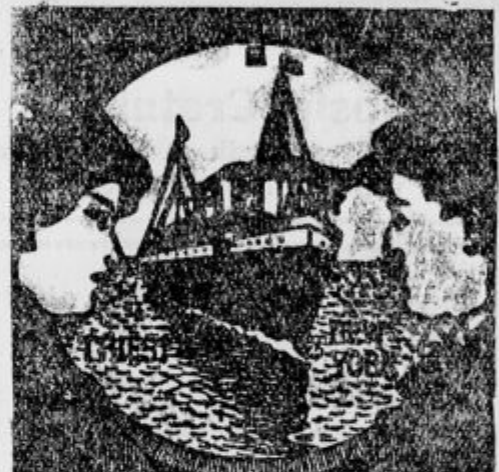

Št. 705 Flobert Teschl „WARNAND“
kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolgost
1 meter, za streljanje z rzi **kron 14.—.**
in krogli, teža 1 3/4 kg
Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o
1113 orožju zastopj in franko. (1)
Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko.

Gospodarsko društvo

v Bermu, pošta Pazin, (Istra),
posreduje brezplačno pri prodaji
svojih udov. Cena je nizka. Vino
vina je bele, rudeče in črne boje; ka-
kovost izborna. (2983 1)

Polniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
kakovosti potovati, naj se obrnejo
na **Simona Hmeletra**
v Ljubljani Kolobrevske ulice 20,
kateri ima prijatelja doje za brezplačno

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gospodom gostilničarjem in
p. n. slavnemu občinstvu
priporočam

**zagrebačko in
češko pivo**

Najcenejše

DEŽNIKE IN SOLNČNIKE

3436 domačega izdelka 52—1

priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
-- prečastiti duhovščini --

JOSIP VIDMAR

-- v Ljubljani --

Pred Šotlji št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
- Popravila točno in ceno. -

Telefon št. 12017.

Osrednja banka čeških hranilnic

Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. — (Ustredni banka českých spořitelén) — Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.
Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno.
Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih
1431 podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obilgacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kaveje.

Del. kap. 7.000.000 K
Telegrami: „Sporobanka“.
Deponiranje kavej in
: vadij raznih vrst :
Eskont menije samo
: denarnih zavodov :
Bankovne informacije
: in svete brezplačno :

Zasebniki
Trgovci
Krošnjari

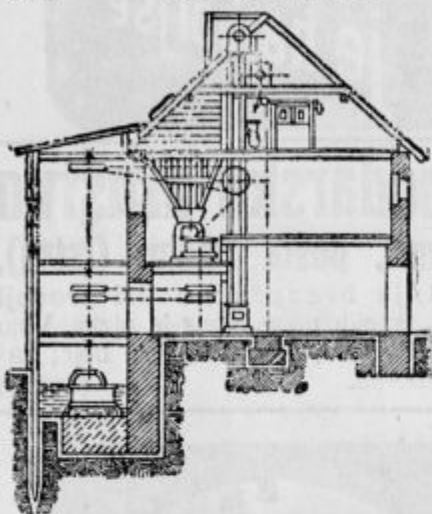
naj ne zamude ugodne prilike
za naročbo

ostankov
naravnost iz tkalnice!

1884 Posebna ponudba: 12-1
40 met oksforda za srajce, ceffa za obleke,
plave tkanine za predpasnike in bluze. Prima
kakovost, **pristno barveno le K 15-40.**
40 met. rumbarške tkanine, kreas-platna, ka-
natasa, zajamčeno prima kakovost, pralno, le
K 18-40. 1 kos 150/200 cm rjuh, zajamčeno
platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisače
40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin.
1 dvanaajstorična robcev z atlas-robom K 1-25.
Pošilja se po povzetju. Kompl. zavoj 5 kg
povsod franco. Za neprimerno denar nazaj in
se povrne tudi poštnina, torej nikak riziko.
Prosim, da se ne zamenja moja trdka s po-
dobno se glasečimi, ki pošiljajo neporabno
blago, ne vračajo poštnine pri vrnjenem blagu,
in so le kramarji. — Obrne naj se vsak na
Julija Müllerja tkalnico, Heřm. Městec, Češko.

Mline za žito

za rabo na gepelj in roko svojega lastnega
3017 izdelka priporoča

Slika kaže mlin mojega izpopolnjenega
izdelka; moji mlini so bolj rabljivi, kakor
konkurenčni izdelki.

Josip Cretnik

izdelovatelj umetnih mlinov in žag
v Št. Jurju ob juž. žel.

Domača elektrotehnična obrt

FR. SAX elektrotehnik
Gradišče štev. 17

priporoča svojo elektroinstalacijsko obrt
slav. občinstvu v mestu in na deželi za uva-
janje vsakovrstnih signalnih in varnost-
nih električnih naprav, kot hišnih zvon-
cev, budik, telefonov i. t. d. Upeljujem in
preskušam strelkovode na njihovo odvodno
zmožnost na znanstveni podlagi. Izvršujem
tudi instalacijo jakih tokov za moč in
luč. — Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

2139 Velepospotovanjem (1)

FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana
Gradišče štev. 17.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 ali 5 sob, poselske sobe, ku-
hinje in z vsemi drugimi pritliklinami, oprem-
ljeno z vsem modernim komfortom, da se s
februarskim terminom v najem.

Velika prodajalna z električno in plinovo raz-
svetljavo, pripravna tudi za
pisarne, da se takoj v najem. Naslov pove
upravnistvo tega lista. 3020 4-1

Neprekosljivo

za snaženje črevljev in usnja je danes

„Jurjevo čistilo (krema)“

katero da hitro lesk in obdrži usnje mehko.
K. A. Kregar in Seljak, Ljubljana

DOBIVA SE POVSOD!!

Rabite za streho Vaših hiš

2923 24-1

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ, VOCKLABRUCK, DUNAJ, BUDIMPESTA, NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

J. Bončar v Ljubljani.

Vsem cenjenim odjemalcem tem potom vljudno naznanjam, da sem z
današnjim dnem opustil zastopstvo valjičnega mlina

gosp. Vinko Majdiča v Kranju in gosp. P. Majdiča v Jaršah

in da bodem nadalje prodajal vse mlevske izdelke najboljše kakovosti iz mo-
jega lastnega

valjičnega mlina v Domžalah

katerega sem popolnoma preuredil in opremil z najmodernejšimi stroji.

Zahvaljujem se cenjenim odjemalcem za njihovo dosedanje zaupanje in
naklonjenost ter upam, da mi isto ohranijo še nadalje. 3036 3-1

Postrežba točna.

Pisarna in skladišče:

Cene zelo ugodne.

Vegova ulica št. 6 (v Kušarjevi hiši poleg realke).

Valjični mlin v Domžalah

Telefon inter. št. 129.

Valjični mlin v Domžalah

Za jesen in zimo

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek
za gospode in dečke

ter mične novosti

konfekciji za dame in deklice

Ceniki zastonj in franko

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfove ulice šte. 3.

Najstarejša slovenska trdnjava te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč duhovščini ter sl. občinstvu,
da izdeluje natančno po naročilu in predpisih
vsakovrstne bandere, baldahine, plašče,
kazule, pluvijale, dalmatike, velume,
albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse
kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter
po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi
naročila na vezenje, prenavljanje stare
obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo, prosim, da se pri
naročilih izvoli ozirati na prvo desno trdnjavo. 26-1

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Ustanovljeno 1862. Telefon 584.

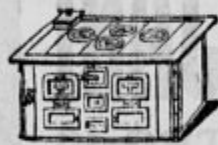
RUDOLF GEBURTH, DUNAJ

C. IN KR. DVORNI MAŠINIST
VII. Kaiserstrasse šte. 71, vogal Burgasse.

posebo finih v vseh barvah, v
ognju email. z nikeln. montažo

peči za reguliranje (Füllöfen) od 15 K višje,
peči za trajno kurjavo za premog

OGNJIŠČA, ŠTEDILNIKI, STROJNI ŠTEDILNIKI
v vseh velikostih

železne peči s pečnicami
za dve ali tri sobe
peči in kamini za piln.
Ceniki zastojn in
franko. 2442

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, z jamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta
1. Vitek-ov „Immerjung“, ruščak, ružave in črne barve.
Barva takoj in trpežno. Kart. K 4-
2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-
Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA. 1024

Pred uporabo.

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitkov izdelke in odklanj. odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Dragotin Majce

čevljarški mojster
Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini
in slav. občinstvu v mestu in na deželi
v obila narčila. Izgotavljam natančno
po meri ter isto ohranjam za prihodnja
naročila. Obnovitev naročila zadostuje
po dopisnici. Na željo pridem tudi na
dom. Cene zmerne! Postrežba točna!
3292

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključni
cavničarstvo. Hidraulične vidre in sesalke.

Josip Weibl

I. Spreitzer-ja nasled.

Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporočam se siuavemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to
stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje
na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike, strelkovde, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d.
Specijaliteta: valjični zastori in solinčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

468 52-1

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech (češko)

Izvozna trdnjava priporočam lanenega in modnega blaga v različnih vrstah:

Modno sukneno blago

Jesenske 1909 10 zimske novosti

Barhent Opreme za neveste Flanele

Vzorci franko. — 1 zavoj 40 m pralnih ostan-
kov okusno odbranih za K 18.— franko po povz.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
BREMENA

NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasniti točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

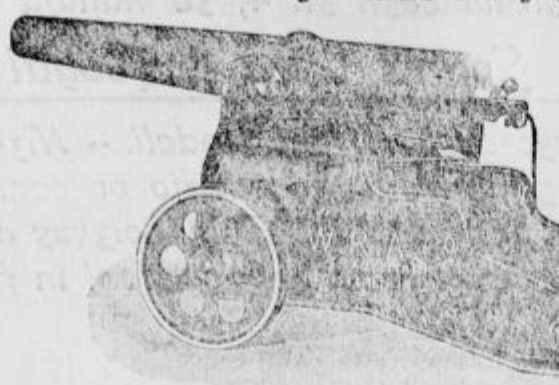
Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

FR. ŠEVČIK,

puškar v Ljubljani
Židovska ulica št. 8

priporočam svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi
belgijskih, suiskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi
glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške
z jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika
izbira pušk brez petelinov (Hammerles). Naj-
novejši topci, velika zaloga vseh lovskih po-
trebščin kakor tudi potrebščin za ribiče,
strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

Popravila izvršujem naj-
ceneje, točno in zanesljivo
v lastni delavnici. Od zunaj
naročene stvari odpošiljam
s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastojn
in poštne proste.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 280,
belega K 4, linaga K 6, najboljše skubljenega K 8,
sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od
5 kg nadalje poštne proste.

Dovršene postelje bogato napol-
njene, iz zelo
gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali
rumenega iniet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116
cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako
lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom
K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3,
K 350, K 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20;
vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 50, 5-15, 550. Spod.
pernica iz gradla 180x116 cm K 13-15, razpošilja
proti povzeju pošt. prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.
Za neugajajoče enar nazaj ali se blago zamenja. —
Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem
F 716 posteljnem blagu zastojn in pošt. prosto. 52-1

Stoj prijatelj!

1068 Preden kupiš ali izposodiš

klavir ali harmonij

potrudi se še k rodoljubu, edini narodni trdnji

ALFONZ BREZNIK Gradišče 11

(mestna hiša)

Prepričaj se o blagostojnosti in najtrpežnejši konstrukciji
mojih instrumentov iz prvovrstnih najboljših tvernic.

Kot strokovnjak in učitelj Glasbene Matice in zaprisežen
izvedenec c. kr. deželne sodnje jamčim za vsak instrument,
ki sem ga preizkusil sam. —
Prodaja proti ceniku z izrednim popustom
tudi na najmanjše obroke brez zadatja

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj **A. REPIČ**,
sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Perje za postelje in puh

3092 priporočam po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Priporočam se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi
mesta. — Sobe za tujce od 1:20 K naprej.

restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po zni-
žani ceni. 484 52-1

Motorje najboljše sistema,

mline in stiskalnice

za grozdje in sadje.

Železne blagajne,

stavbene potrebščine

in vso železnino ::

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta šte. 1.

Ponudimo vsako poljubno množino!

480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjačin po
najnižjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta šte. 21

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v
svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu
urejeni tovarni na Kranjskem za upognjeno po-
hištvo in deščic (parket)

Stole, različne vrste od priprostega do
najfinejšega izdelka, naslonjače,
gugalnike, pisalne fotelje, obešalnike, mize
v vsaki velikosti, vrtno stole, stole za gla-
sovir i. t. d.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in
hrastovih na par prepariranih deščic
(parket po najnižjih cenah.)

Ivan Bahovec

tovarnar na Duplici p. Kamnik.

Na zahtevo pošljem svoj ilu-
strovani cenik zastonj in
franko.

1971 (1)

Priznано najcenejši nakup
usnja in črevljarskih potrebščin
K. A. Kregar zaloga usnja
Ljubljana, Sv. Petra c. 2,
v palači zavarovalnice Assicurazioni Generali
nasproti čč. oo. frančiškanov.
Glavna zaloga „Jurjevega čistila (krema)“.

IVAN PENGOV

podobar, Izdelovatelj oltarjev, itd.,
naznanja prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom, da je
prevzel znano podobarsko delavnico
umrlega g. And. Rovška, Kolo-
dvorske ulice št. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da
bodem vestno izvrševal svoj poklic in
prosim za zaupanje. Tekom 10 letnega
praktičnega dela pri ranjem g. Rovšku
pridobil sem si toliko spretnosti, da se
bode v prihodnje ravno tako solidno in
kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo,
kakor se je dosedaj. 3438 52-7

Krasne klobuke za dame,

kakor tudi za deklice in otroke, najnovejšo modo,
v največji izbiri priporoča po zelo ugodnih cenah

modni salon B. Magdič

Ljubljana, nasproti glavne pošte, Ljubljana.

2643 20-1

Daje po

4 1/2 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

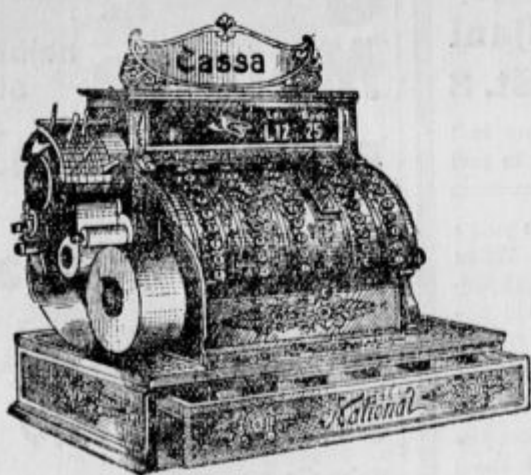
KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom **KONGRESNI TRG 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4 1/2 0/0** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predjme** na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Naznanilo.

Glavno zastopstvo

3064 3-1

National Cash Register Co. Ltd.

doslej na Miklošičevi cesti št. 4, se nahaja od 6. novembra t. l. dalje
Ljubljana, Sodna ulica 1, (vokal Dunajske ceste).

*Stalna zaloga vzorcev. -- Novi modeli. -- Nizke cene. -- Rabljene regi-
strirne blagajne z jamstvom se oddajo po ceni. Gg imejteljem trgovin in
podjetij se toplo priporoča ogled in poizkus aparatov, ne da bi se koga
sililo k nakupu. Prospekte na željo zastonj in franko. Pojasnila radevolje.*